

Ingrado

43

magazine

OMDAT LEREN WERKT!

APRIL 2021

Aanpak
Jeugdwerkloosheid

RMC tot 27 jaar?

Onderwijs en
ontwikkeling in
coronatijd

'Van
school
naar
fietswerkplaats'

Vakmanschap

Onder de noemer Vakmanschap biedt Ingrado cursussen, trainingen en workshops. Met ons aanbod kun je je verder ontwikkelen in je functie, maar ook daarbuiten. Ontwikkeling als collega, als partner in het veld en als mens.

Doorlopend

Competentiescan – zelf uit te voeren via website

Maandelijks

Webinar Vraag & Antwoord – zie ingrado.nl voor de data

*'Alles wat ik hoor
is van toepassing
op mijn werk'*

Cursussen, trainingen en workshops tot en met oktober 2021

**27 mei, 10 juni, 21 juni en 5 juli
7 en 14 juni
22 juni**

Train de trainer intervisiebegeleiding online
Training MAS online – voor leerplicht en ketenpartners
Morele oordeelsvorming - consultants, managers,
coördinatoren, beleidsmedewerkers

**14 september en 12 oktober
15 en 29 september
27 september**

Train de trainer intervisiebegeleiding live
Training MAS online
Moreel beraad – terugkomdag voor deelnemers
aan morele oordeelsvorming

6 oktober

Leerplicht en RMC voor ondersteuners

Staat je opleiding er niet bij? Neem dan contact op via info@ingrado.nl
We spelen graag in op de behoefte van onze leden!
Onze trainingen kunnen ook in-company gegeven worden.

Kijk op ingrado.nl voor actuele informatie over onze trainingen.

Ingrado

*'Laat je
meenemen
en inspireren'*

Professioneel en in ontwikkeling

April 2021, het tweede magazine in onze nieuwe huisstijl. Super enthousiast waren de reacties op de eerste. Behalve lof voor de vorm en de look & feel, kregen we complimenten over de gevarieerde inhoud. En niet om onszelf nu op de borst te kloppen, maar ik ben zelf ook blij met vorm en inhoud. Ingrado Magazine past nu nog beter bij wie we willen zijn. Een professioneel kenniscentrum in ontwikkeling. Want dat nog lang niet alles goed gaat weten we ook. Er liggen nog uitdagingen genoeg. Lees daarover bijvoorbeeld de rubriek Tot slot in deze editie.

Ook nu weer een mooi gevarieerd magazine waarin we laten zien over wat en wie we het nu eigenlijk hebben als we zeggen dat we het recht op onderwijs en ontwikkeling beschermen. En over wie we daarvoor nodig hebben. Lees bijvoorbeeld over de basisschool in Rotterdam die in coronatijd alle zeilen bijzet om kinderen door te laten gaan met hun ontwikkeling. Die principieel weigert om het woord 'achterstanden' in de mond te nemen. 'Want kinderen leren juist ook zoveel andere dingen in deze periode.'

Lees over de jongeren die een beschermde stage nodig hebben omdat ze het niet redden op een reguliere stageplaats.

Dankzij de bevoegdheid van de mensen op de Menmoerhoeve lukt het ze een mbo-diploma te halen. Laat je meenemen met het verhaal over jongeren uit praktijkonderwijs en vso die dankzij de inspanningen van onderwijs en gemeente een plek vinden op de arbeidsmarkt.

Blij ben ik ook met de medewerking van Suzanne Laszlo, directeur van Unicef Nederland, aan dit nummer. Zij kan als geen ander vertellen waarom jongeren recht hebben op onze inzet en betrokkenheid, zeker nu in coronatijd. Lees haar antwoorden op de 10 vragen die wij haar voorlegden.

En laat je weer inspireren door de verhalen van collega's uit de praktijk. Want corona of niet; we weten elkaar te vinden en blijven verbonden.

Ik wens jullie veel leesplezier!

Carry Roozmond
Directeur-bestuurder

Colofon

Ingrado magazine
#43, april 2021

Ingrado Magazine verschijnt drie keer per jaar. Voor alle professionals die staan voor het recht op onderwijs en ontwikkeling. Vol achtergronden, praktijkverhalen en inspiratie.

Tekst

Susan de Boer, Ronald Buitelaar,
Menno Kouveld, Yolanthe van der Ree,
Marga de Weerd, Eveline aan de Wiel

Hoofredactie

Yolanthe van der Ree

Coverfotografie

Frans van de Ven

Illustraties

Welmoet de Graaf

Ontwerp en opmaak

DDK, Utrecht

Druck

Badoux, Houten

Redactieadres

Ingrado
Hofplein 20
3032 AC Rotterdam
T 085 049 51 70
info@ingrado.nl
www.ingrado.nl

Als u teksten uit deze uitgave wilt overnemen, neem dan contact op met de redactie van Ingrado Magazine via info@ingrado.nl.

Deze publicatie werd mede mogelijk gemaakt door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Ingrado in beeld

Ingrado staat voor het recht op onderwijs en ontwikkeling. Ook, en misschien wel juist, in coronatijd.

Inhoud

Maatschappelijke diensttijd

Maatschappelijke diensttijd kan jongeren die zijn uitgevallen op school weer toekomstperspectief bieden.

Van school naar fietswerkplaats

De landelijke aanpak jeugdwerkloosheid biedt samenwerkingspartners in de regio's extra middelen om jongeren te ondersteunen. Wat betekent dit in de praktijk?

Onderzoek in de schijnwerper

In deze rubriek belichten we regelmatig een aantal onderzoeken die van betekenis kunnen zijn voor het werkveld van leerplicht en RMC.

Kunnen zijn wie je bent. Ook op school.

Een veilig schoolklimaat is een voorwaarde voor schoolsucces. Oog hebben voor seksuele voorkeur of genderidentiteit is daarom belangrijk.

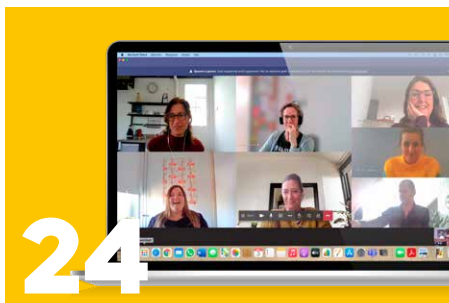
10 vragen aan

Hoe kunnen wij jongeren meer betrekken bij ons werk? Suzanne Laszlo, directeur van Unicef Nederland, geeft antwoord op deze en andere vragen.

Beschermde stage

'Ik wist niet of ik haar kon helpen, maar ik wilde het wel proberen.' Initiatiefneemster Joriene Beks over het ontstaan van de beschermde stage.

RMC tot 23 of tot 27 jaar?

Moet de wet worden aangepast zodat RMC alle jongeren tot 27 jaar kan begeleiden naar school of arbeidsmarkt? Ingrado Magazine nodigde vijf RMC-ers uit voor een gesprek.

Het recht op onderwijs en ontwikkeling in coronatijd

Een gesprek met een directeur, intern begeleider, een groepsleerkracht, twee leerlingen en een ouder, over het afgelopen jaar.

En verder...

09 Vraag en Antwoord

De meestgestelde vragen aan Ingrado

20 Ouders en verzuimbeleid van scholen

Onderzoek van Ouders & Onderwijs en Ingrado

32 Tot slot

Over de nieuwe website van Ingrado

Maatschappelijke diensttijd

Maatschappelijke diensttijd (MDT) kan jongeren die zijn uitgevallen op school weer toekomstperspectief bieden. Gemeenten kunnen hiervoor bij ZonMw subsidie aanvragen. De volgende subsidieronde voor gemeenten is inmiddels opengesteld.

Tekst Susan de Boer **Fotografie** Arnold Reyneveld

‘Jongeren die meedoen aan een MDT-traject ontwikkelen hun talenten en betekenen iets voor de maatschappij’, zegt Liesbeth de Boer, projectleider van Ingrado. ‘De intensieve variant van MDT kan dienen als tussentijds traject, bijvoorbeeld voor mbo-studenten die in januari uitvallen omdat ze ontdekken dat de richting die ze hebben gekozen toch niet bij ze past. Die kunnen pas in september starten met een andere opleiding. Met een MDT-traject gaan ze door in hun ontwikkeling.’

Gemeentelijk

Alle MDT-trajecten worden ontwikkeld en uitgevoerd door welzijns- en jongerenorganisaties en gesubsidieerd door de gemeenten, het ministerie van OCW en ZonMw. De intensieve variant van MDT voldoet aan drie doelstellingen: persoons- en talentontwikkeling, een bijdrage leveren aan

de samenleving en door ontmoetingen het eigen netwerk versterken. Maatschappelijke organisaties, scholen en gemeenten kunnen de trajecten aanvragen. ‘Gemeenten kunnen met de gemeentelijk meedoen’, zegt Fiona de Haan, programmaleider MDT bij het ministerie van SZW. ‘Met de intensieve variant kun je de problematiek van jongeren echt aanpakken.’ Bij deze variant zijn jongeren gedurende een half jaar een groot deel van de week met het traject bezig, deels in een groep, deels individueel. ‘Het gaat om meestal praktisch opgeleide, soms ook kwetsbare jongeren, die worden aangemeld via Jeugdzorg, Werk & Inkomen of via een leerplichtambtenaar of RMC-coördinator. Zij komen in één groep met de jongeren die zichzelf aanmelden omdat ze een tussenjaar willen doen’, zegt De Haan. ‘Dan krijg je een goede groepsdynamiek, waarbij jongeren over en weer van elkaar leren.’

‘Met de intensieve variant kun je de problematiek van jongeren echt aanpakken’

Viviën is deelnemster van Impacter. Ze wil haar eigen documentaire maken. ‘Ik heb ADHD en met mijn documentaire wil ik mensen laten zien wat ADHD is en wat het met mij doet als ik stop met medicatie. Ik hoop dat er meer aandacht komt voor het onderwerp.’

Impacter - Jongeren coachen jongeren

Een van de goedgekeurde MDT-trajecten is Impacter, een gezamenlijk project van de organisaties op het gebied van welzijn en vrijwilligerswerk Travers Welzijn en ZwolleDoet! in Zwolle. Impacter richt zich op jongeren in de leeftijdsgroep 14 tot en met 27 jaar. Coaches van Impacter zijn maar ietsje ouder, zo tussen de 22 en 29, en zijn door Impacter zelf getraind. Zij werven actief via scholen, jongerencentra, sportverenigingen en andere plekken waar jongeren te vinden zijn. In normale tijden gaan de coaches samen met de jongeren op zoek naar “de perfecte plek” voor hun traject. Bart Demmers, projectleider van Impacter: ‘Dat kunnen verzorgingscentra of buurthuizen zijn, maar ze kunnen ook bijvoorbeeld een podiumtraining doen om als dj mee te draaien op een festival of iets anders waar ze een passie

voor hebben. Op die manier krijgen ze meer zelfvertrouwen en ervaren ze dat ook zij waarde hebben voor de maatschappij.’ Nu door corona tachtig procent van de “perfecte plekken” gesloten zijn, zoekt Impacter naar alternatieven. Zo maken ze bijvoorbeeld werk van maatschappelijk participeren. ‘We vragen jongeren om hun mening over de samenleving en we appen met lokale politici. Jongeren hebben vaak thuis geen goede plek om te studeren, met de gemeente kunnen we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn.’ Gelijkaardigheid is een belangrijke succesfactor van Impacter volgens Demmers. ‘Onze coaches staan door het geringe leeftijdsverschil echt naast de jongeren. De deelnemers krijgen een gevoel van eigenaarschap en betrokkenheid, en dat motiveert.’

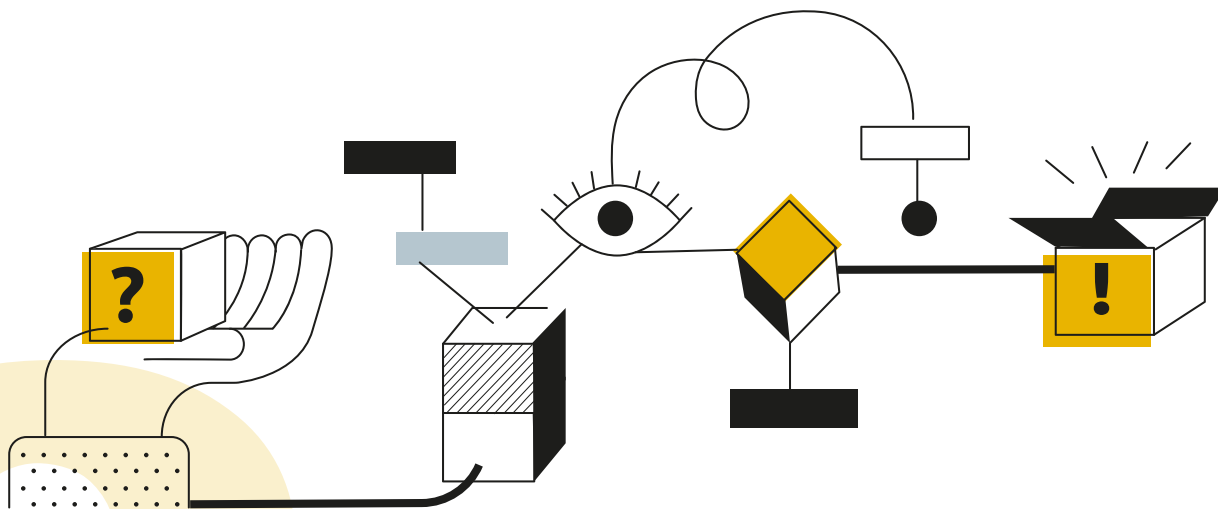
Kwaliteit en relevantie

De ministeries van OCW, SZW en VWS zijn waarnemer bij de beoordeling van projecten. Chantal Aardse, beleidsadviseur bij het ministerie van OCW, legt uit: ‘De gemeente moet bijvoorbeeld samenwerken met relevante partners, zoals Jeugdzorg, jongerenorganisaties en het onderwijsveld. Ook moeten jongeren betrokken zijn bij de ontwikkeling van het traject.’ De programma-commissie, die bestaat uit 19 mensen met verschillende expertise en een afvaardiging van het jongerenpanel, beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle subsidieaanvragen. Aanvragers moeten een speciale jongerensamenvatting van hun project schrijven. Het jongerenpanel kijkt onder meer in hoeverre deze jongerensamenvatting en het aanbod jongeren kan motiveren om deel te nemen. ‘Als jongeren het niet interessant vinden, dan krijgen de

trajecten een minder goede beoordeling. Je hebt niet zoveel aan een traject waarin jongeren niet geïnteresseerd zijn’, zegt Aardse. De elf gemeentelijke trajecten die zijn goedgekeurd, zijn te vinden op de website van ZonMw. 🍷

Meer informatie:

- over MDT: www.doemeemetmdt.nl, www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/jeugd/maatschappelijke-diensttijd/
- over Impacter: www.impacterzwolle.nl
- over de gemeentelijn: www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/jeugd/programmas/programma-detail/actieprogramma-maatschappelijke-diensttijd/t/gehonorerde-projecten-gemeentelijn
- zie ook *Ingrado Magazine* #42, december 2020 p. 6 en verder. www.issuu.com/ingrado/docs/ingrado_magazine_42/6

Vraag Antwoord

Ingrado beantwoordt veel vragen van leden. In deze rubriek belichten we de vragen die opvielen of het meest gesteld werden. En we geven het antwoord.

Corona blijft tot veel vragen leiden

Corona brengt veel veranderingen en onrust met zich mee; de sluiting van de scholen, de heropening van scholen, de 1.5 meter afstand, wel of geen mondkapjes, elke dag naar school of juist niet.....Ingrado ontving de afgelopen maanden ruim 100 vragen over corona en over de impact van alle maatregelen op het recht op onderwijs en ontwikkeling.

De vragen zijn zeer uiteenlopend. Sommige ouders willen dat hun kind toegang tot de school krijgt zonder mondkapje, anderen vinden het juist heel beangstigend om hun kind naar school te laten gaan vanwege het besmettingsgevaar. Is er wel of geen verplichting om te testen en moet na een test de uitslag gedeeld worden? Moet de school een alternatief onderwijsprogramma bieden als er sprake is van ongeoorloofd verzuim als gevolg van corona? Hoe gaan scholen en leerplicht hiermee om, wie is wanneer aan zet? De scholen doen hun uiterste best om tot een oplossing te komen, maar vinden het soms erg lastig en vragen dan advies aan de leerplichtambtenaar. Met onze ant-

woorden proberen we onze leden zo goed mogelijk te informeren. Tegelijkertijd benadrukken we keer op keer dat het belangrijk is dat scholen hun eigen verantwoordelijkheid nemen in de communicatie over de regels en richtlijnen naar de ouders.

Vrijstellingen, hoe zat het ook alweer?

Opvallend veel vragen de afgelopen maanden over vrijstellingen 5 onder a en 5 onder b. Mogelijk is dit het gevolg van de recente internetconsultaties die over deze artikelen zijn gehouden. Bovendien heeft Ingrado in maart ook aandacht gegeven aan het artikel 5 onder b. Ingrado is van mening dat vrijstellingen het leer- en ontwikkelingsrecht van kinderen in de weg staan. Met andere woorden, vrijstellingen moeten in zijn geheel worden afgeschaft. Alleen dan kan voor ieder kind het recht op leren of ontwikkeling worden gewaarborgd.

In- en uitschrijvingen

In februari nam het aantal vragen over in- en uitschrijvingen toe. De vragen zijn heel gevarieerd, ze gaan over kinderen van gescheiden ouders, waarbij één ouder niet

meewerkt aan de in- of uitschrijving. Maar ook over in- en uitschrijvingen op het mbo, wanneer bijvoorbeeld de bbl-plek ontbreekt bij de aanmelding. En wanneer mag een leerling van 18+ worden uitgeschreven? De antwoorden op deze vragen zijn ook te vinden in de rubriek Vraag & Antwoord op de website onder 'In- en uitschrijvingen'. Laat je in je eigen praktijk inspireren door deze vragen en antwoorden.

Webinar Vraag en Antwoord

We organiseren maandelijks een webinar over de onderwerpen waar veel vragen over binnenkomen. Tot en met september zijn de volgende data gepland: 26 mei, 23 juni, 21 juli, 25 augustus en 22 september. Tijd: van 9.30 tot 10.30. Aanmelden kan via [ingrado.nl](https://www.ingrado.nl) > agenda. Heb je zelf een onderwerp dat je graag besproken ziet in een webinar, laat het ons dan weten.

Telefonisch vragenuur

Ingrado organiseert wekelijks een vragen-uur waarbij je vraag wordt beantwoord door onze juridisch adviseur. Tijdstip woensdag van 11.00-12.00 uur.

A young man with short dark hair is shown in profile, focused on working on a bicycle. He is wearing a grey turtleneck sweater under a dark jacket. The background is a workshop with various tools and equipment, including a large circular object that looks like a wheel or a part of a machine. The lighting is warm and focused on the man.

**'Van
school
naar
fietswerkplaats'**

Aanpak Jeugdwerkloosheid

De aandacht voor de overgang onderwijs - arbeid en vooral voor duurzame plaatsing op de arbeidsmarkt is groter dan ooit. Jongeren in een kwetsbare positie zoals pro- en vso-leerlingen, maar ook jongeren met een diploma van mbo-entree en niveau 2 stonden al langer in de spotlight. Door corona is de urgentie alleen maar toegenomen.

Tekst Yolenthe van der Ree **Fotografie** Frans van de Ven

De landelijke aanpak jeugdwerkloosheid van de ministeries van SZW en OCW biedt samenwerkingspartners in de regio's extra middelen om jongeren te ondersteunen.

Dit vierluik speelt zich af in de regio Arnhem. Met verschillende betrokkenen kijken we naar bestaande regionale plannen en naar de samenhang met de extra impuls vanuit het

Rijk. En we zoomen in op good practices in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en het praktijkonderwijs (pro). Hoe slagen gemeente en onderwijs erin hun jongeren goed te laten landen op de arbeidsmarkt. En we laten de jongeren uit pro en vso zelf aan het woord. Hoe zijn ze terechtgekomen waar ze nu zitten?

'Zorg voor bundeling van alle plannen'

Relatie regionaal vsv-plan en landelijke aanpak jeugdwerkloosheid

'Route naar je toekomst' heet het vsv-plan regio Arnhem voor 2021 tot 2024. Eigenlijk is het een plan voor de eerste twee jaar want ze willen flexibel blijven, daar in Arnhem. De ruimte hebben om bij te sturen en in te spelen op ontwikkelingen. Het plan kwam tot stand na inbreng van zoveel mogelijk betrokkenen tijdens een grote expert-meeting. Nannette Zwiers is RMC-coördinator van de regio Midden-Gelderland waarvan Arnhem de contact-gemeente is. Voor de ontwikkeling van het vsv-plan trok ze daarom intensief op met Marthe Mittendorff, beleidsadviseur onderwijs en participatie van die gemeente. Beide dames zijn blij met de gekozen aanpak: 'We wilden echt een gezamenlijke aftrap zodat het regionale plan, het gevoel van de gezamenlijke opdracht, meer gaat leven. Voorgaande plannen stonden vaak te ver af van mensen in de praktijk.'

Zwiers en haar collega's zijn vervolgens gaan schrijven aan de hand van drie thema's: (1) Overstap – alle projecten die te maken hebben met de overgang onderwijs-onderwijs en onderwijs-arbeidsmarkt, (2) Overbelasten in het mbo – plusvoorziening voor inrichten, (3) Verzuim en thuiszitters – vo en ook verzuim 18+.

Verbinding

Door te werken met thema's ontstaat er verbinding tussen onderwijssoorten en doelgroepen en dus tussen mensen, zegt Zwiers. 'We hebben per thema een coördinator aangesteld die een team aanstuurt. Elk team onderzoekt waar overlappingen zitten, waar knelpunten, wat er beter kan. Uiteindelijk moet het niet meer uitmaken waar een jongere aanklopt. Door als netwerk te opereren zorg je ervoor dat er geen gaten vallen, dat een jongere als vanzelf van a naar b en verder wordt geholpen. Zo kunnen we aandacht hebben voor alle jongeren van 16 tot 27 jaar.'

Landelijke aanpak

Druk bezig dus al in de regio. Hoe passen nu de maatregelen en middelen uit de landelijke aanpak jeugdwerkloosheid in de plannen?

Mittendorff: 'Nannette, mijn collega's en ik zijn al langere tijd bezig om te kijken hoe we beter kunnen samenwerken op de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt. Dat is soms nog een worsteling ondanks de samenwerking rond het regionale vsv-plan. De landelijke aanpak jeugdwerkloosheid zien wij als een kans om het nog beter te doen met elkaar. Het plan van aanpak jeugdwerkloosheid moet niet weer een losstaand tijdelijk programma worden.'

Zwiers: 'Het vso en pro zijn al redelijk ver in de begeleiding naar de arbeidsmarkt. Op het

mbo worden er gesprekken gevoerd voor jongeren in een kwetsbare positie. Landelijk is er 24,5 miljoen beschikbaar voor het mbo. Daarvoor moest het mbo een plan ontwikkelen waarin ze laten zien dat ze samenwerken met RMC. ROC Rijn IJssel vindt het fijn dat er middelen beschikbaar komen, maar vindt het ook spannend omdat begeleiding naar de arbeidsmarkt niet tot de kerntaak van het mbo behoort. De kennis ontbreekt. Ik zie veel uitgestoken handen, welwillendheid en enthousiasme, de uitdaging is om het te vertalen in beleid en werkprocessen. Dat is een zoektocht.'

Drie groepen

De aanpak jeugdwerkloosheid betekent extra middelen voor kwetsbare jongeren. Die zijn verdeeld in drie groepen: (1) uitstromers uit mbo met grote kans op werkloosheid, (2) vsv-ers en (3) pro en vso.

Mittendorff: 'De drie groepen hebben veel gemeen. Het zou zo mooi zijn als in de regio's lerende netwerken ontstaan die alle drie die groepen bedienen. Waarin gebruik gemaakt wordt van elkaars expertise. Mijn wens is een regionaal programma Jongeren met daarin het vsv-programma, de plannen met betrekking tot de ESF-subsidies en het plan van aanpak jeugdwerkloosheid. Eén plan en daar een netwerk omheen bouwen waarin je van elkaar leert en elkaar versterkt. Op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Inmiddels is er een

'Samen hebben we de opdracht jongeren te ondersteunen bij wat voor hen kansrijk is'

projectleider aangenomen die de aanpak jeugdwerkloosheid gaat coördineren en de plannen gaat stroomlijnen.

Zwiers: 'We willen voorkomen dat de incidentele middelen naar losse projecten en plannen gaan. Samen optrekken en met elkaar kijken naar de besteding van de structurele én de incidentele middelen, dat is het streven. Samen hebben we de opdracht jongeren te ondersteunen bij wat voor hen kansrijk is. Voor de een is dat school, voor de ander begeleiding naar werk. Het moet niet uitmaken, als ze maar terecht komen op een plek waar ze verder kunnen.'

Van school naar baan

De handen ineen voor pro en vso

Bij de invoering van de Participatiewet in 2015 kwamen gemeentes en onderwijs voor een gezamenlijke uitdaging te staan: de begeleiding van jongeren met uitstroomprofiel arbeid vanuit praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso)

via stage naar werk. In Arnhem sloegen de gemeente en de Onderwijsspecialisten, met 25 scholen in het speciaal onderwijs, direct de handen ineen. Dit leidde tot een gesmeerde samenwerking waardoor alle jongeren in een kwetsbare positie in beeld zijn en blijven.

Startblokken

Natasja Salemink is werkzaam bij de gemeente Arnhem. Ze is voormalig projectleider pro/vso en nu adviseur Werk & Inkomen. Zij vertelt dat gemeente en pro/vso in de startblokken stonden bij de transitie in 2015. 'We zien de begeleiding van deze kwetsbare groep als een gezamenlijke opdracht en zorgen ervoor dat we hen het laatste schooljaar goed in beeld krijgen. We zoeken nauwkeurig uit wat zij nodig hebben, wie wat kan bieden en hoe we de route sluitend maken zodat de eindstage uitmondt in een arbeidsplaats.'

De gemeente Arnhem heeft twee consultants vrijgemaakt voor pro/vso. Zij schuiven in het laatste jaar drie keer aan bij de uitstroomgesprekken. Salemink: 'We zien en

spreken dus alle leerlingen met uitstroomprofiel arbeid. Wat is het meest passend voor deze leerling? Dat is steeds de vraag. Accountmanagers van het Werkgeversservicepunt (WSP) schuiven in het laatste jaar ook aan want zij halen de vacatures in de regio op. Die vacatures kunnen eerst worden ingevuld in de vorm van een stageplek en gaan idealiter over in een betaalde baan. We onderzoeken of arbeidsmarkt-route aan de orde is of dat een leerling zich misschien eerst nog verder kan ontwikkelen via een activerend werk/ontwikkelarrangement. Dat is een traject van een jaar voor leerlingen voor wie reguliere arbeid nog een stapje te ver is. Onderwijs, zorgpartijen, sociale ondernemingen en werkgevers werken hierin samen. Bekeken wordt wat het ontwikkelpotentieel van een jongere is. Tot waar kan iemand groeien? Van daaruit kun je op zoek naar een passende arbeidsplaats.'

Samenwerking

De samenwerking tussen de pro/vso-consulent van de gemeente en de trajectbegeleiders van de scholen is intensief, vertelt Richard Brenkman. Hij is arbeidsdeskundige, netwerkcoördinator onderwijs en arbeidsmarkt pro/vso bij de Onderwijsspecialisten. 'De trajectbegeleiders gaan in de laatste twee jaar met de leerling op zoek naar een beroepsgerichte stage en een eindstage met uitzicht op een dienstverband. Zij zijn deskundig op wet- en regelgeving, weten welke voorzieningen ze kunnen inzetten, weten hoe trajecten lopen, hebben een netwerk met korte lijnen.'

Naast de stage- en trajectbegeleiders van het onderwijs en de pro/vso-consulent van de gemeente zijn er sinds kort ook combinatiefunctionarissen arbeid die de leerlingen van pro en vso tot twee jaar na uitstroom blijven volgen. Zij worden betaald door de gemeente en zijn werkzaam op de scholen. Het is een pilot van drie jaar. Brenkman: 'De combi-natiefunctionaris heeft de regie. Hij of zij onderhoudt ook de contacten met de ouders, met hulpverleners, met alle ketenpartners. Als een stage niet tot duurzame plaatsing leidt, kan hij of zij direct vervolgstappen zetten. Sinds corona zien we veel meer tijdelijke contracten waardoor het aantal jongeren dat een WW-uitkering aanvraagt verdubbeld is. Die kunnen we mede dankzij de combinatiefunctionaris direct weer oppakken.'

Combinatiefunctionaris arbeid 'Ik kan Emile altijd bellen'

Wesley van Rijsewijk is 17 jaar en heeft sinds een half jaar een vast contract bij Novabikes in Arnhem. Zes dagen per week werkt hij maar liefst, stilzitten kan hij niet. Fietsen repareren wel. Altijd al zijn hobby en nu zijn werk. 'Het is een hele mooie winkel met veel grote merken. Elektrische fietsen zijn mijn specialisme, ik heb daar veel ervaring mee. Zelf heb ik een speed pedelec, kan 45 kilometer per uur. Doe ik niet in de bebouwde kom hoor.'

Voor hij aan het werk ging, zat Wesley op Probus, school voor Praktijkonderwijs in Arnhem. Daar is Emile Baumann stagecoördinator en combinatiefunctionaris. Vanuit die laatste functie begeleidt hij leerlingen naar een baan en houdt vervolgens twee jaar lang vinger aan de pols. Wesley ziet hij daarom nog altijd één keer per week, altijd om half negen, voordat de fietsenwinkel z'n deuren opent. 'We bespreken hoe zijn week is verlopen, waar hij tegenaan is gelopen en waar ik hem bij kan helpen. Op het werk gaat het hartstikke goed, Wesley is echt idioot technisch, twee rechterhanden. Zijn valkuil is zijn grote hart. Hij wil iedereen ter wille zijn en komt daardoor nog weleens in de problemen. Dat bespreken we. "Nee" leren zeggen is voor hem de uitdaging.'

Emile is heel blij met de functie van combinatiefunctionaris. 'De knip tussen school en arbeidsmarkt is nu verdwenen. Voorheen hadden we weliswaar een nazorgplicht van twee jaar, maar dat was monitoring. In de praktijk betekende dat dat ik een paar keer per jaar telefonisch contact had met een oud-leerling. Nu kan ik Wesley en andere oud-leerlingen elke week zien. Tussendoor appen we veel en het komt geregeld voor dat ik ook 's avonds of in het weekend even tijd maak voor een van 'mijn' jongeren.'

Wesley is er blij mee. 'Ik kan Emile altijd bellen. En we wonen ook nog 'es in hetzelfde dorp!'

Van stage naar baan

Trots dat ik m'n grenzen durf aan te geven

Renske te Riet is secretariaal medewerker bij de afdeling Facilitair van De Onderwijs-specialisten. Zij kwam hier anderhalf jaar geleden terecht via een stage. Die stage is nog wel een verhaal; ze had er namelijk al een achter de rug in haar laatste mbo-jaar. Maar dat ging mis omdat Renske het aantal uren niet kon volhouden. Door haar chronische aandoening is ze beperkt belastbaar.

'Ik begon met 30 uur per week en als het nodig was kon dat aangepast worden. Aangezien ik iemand ben die altijd maar door wil gaan en niet graag toegeeft dat het niet gaat, werd dat niet aangepast. Maar ik kreeg geen opdrachten meer omdat ze wel zagen dat het me steeds meer moeite ging kosten. Na zes weken bij de eerste beoordeling zeiden ze dat ze niet wisten of ze me wel wilden houden. Ik werd heel veel ziek door stress. Ze gaven me het gevoel dat ik expres dingen fout deed en ook dat ik de verkeerde opleiding had gekozen. De ambulante begeleider vanuit het mbo nam contact op met De Onderwijsspecialisten. Eerder bezocht Renske een van hun vso-scholen.

Zagen zij stagemogelijkheden? Richard Brenkman: 'We hebben goed gekeken naar de belastbaarheid van Renske. Wat kan zij aan zodat ze ook in het weekend nog een beetje kan leven? We kwamen uit op een maximale belastbaarheid van 20 uur. Renske ging aan de slag en heel langzaam nam haar zelfvertrouwen toe. Ik ben verantwoordelijk voor de Banenafpraak binnen de Onderwijsspecialisten. We hebben inmiddels 19 collega's uit de doelgroep kunnen aannemen. Renske kan zich nu drie lang jaar bij ons ontwikkelen. Het doel is een vast contract, we willen haar graag houden.'

Renske is super blij met haar baan. 'Hier durf ik steeds beter aan te geven als ik iets niet snap of als ik iets niet aankan. Ik weet dat dat hier kan. Doordat ik dat doe kan er ook rekening mee gehouden worden. Ik maak me minder druk, het gaat nu heel goed. En dan kan ik ook best veel aan. Ik ben er trots op dat ik nu m'n grenzen durf aan te geven. Ambities om door te stromen, heb ik nog niet. Voorlopig heb ik hier nog voldoende te leren.'

Onderzoek in de schijnwerper

In deze rubriek belichten we regelmatig een aantal onderzoeken die van betekenis kunnen zijn voor het werkveld van leerplicht en RMC.

Tekst Marga de Weerd **Illustratie** Welmoet de Graaf

De menselijke maat: interventieprofessionals in het sociaal domein

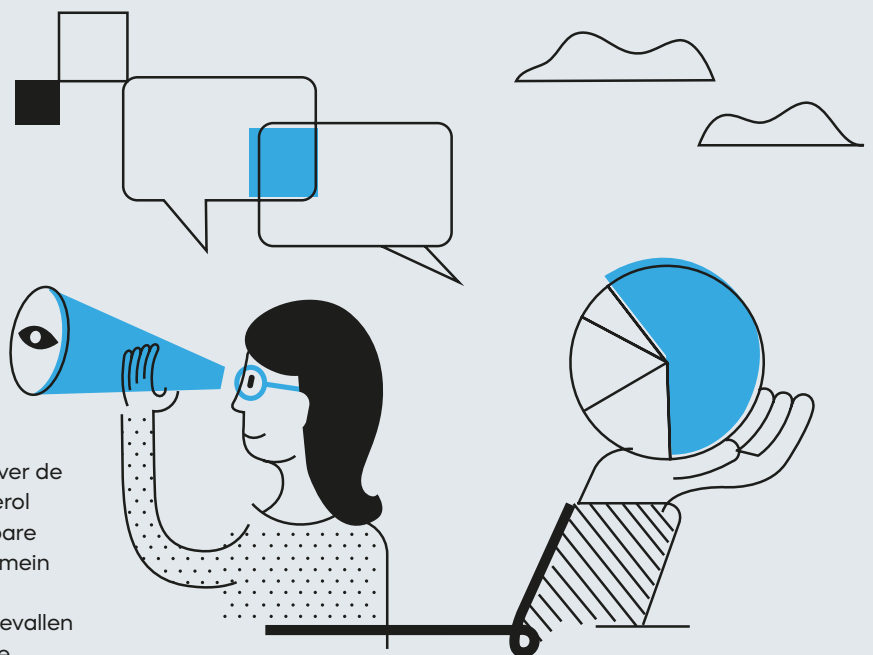
In de gesprekken over leerplicht en RMC gaat het vaak over de verschillende rollen die zij kunnen vervullen zoals de regierol of de schakelrol. Vanuit dat gegeven is dit makkelijk leesbare onderzoek over interventieprofessionals in het sociaal domein erg interessant. Net als leerplichtambtenaren en RMC-medewerkers zijn interventieprofessionals in de meeste gevallen zelf geen hulpverleners, maar vormen zij de poort naar de hulpverlening. Het onderzoek beschrijft onder meer waarin de werkwijze van deze interventieprofessionals zich onderscheidt van veel reguliere hulpverleners. Die wordt gekenmerkt door wat de onderzoekers een responsieve aanpak noemen: doen wat nodig is. Lees in dit korte rapport meer over wat de interventieprofessionals doen en hoe dat is vormgegeven binnen gemeenten:

www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2021-03/De%20menselijk%20maat.pdf

Werk maken van gelijke kansen. Interessant voor iedereen die geïnteresseerd is in de mechanismen die daarin een rol spelen.

Voor iedereen die de serie Klassen nauwlettend volgde is dit een buitenkansje: een gratis te downloaden boek 'Werk maken van gelijke kansen'. In dit boek worden twintig invloedrijke wetenschappelijke publicaties over gelijke kansen in het onderwijs op een zeer toegankelijke manier gepresenteerd en vertaald naar wat dat betekent voor de praktijk in de klas. Het boek is in de eerste plaats geschreven voor leraren basisonderwijs, maar is ook voor andere geïnteresseerden zeer lezenswaardig. Je kunt het boek downloaden op:

www.didactiefonline.nl/artikel/werk-maken-van-gelijke-kansen

Blik op het werk van José, Mehmet en andere wijkteamleden. Wat belemmert en helpt wijkteams?

Nog een mooi rapport van Movisie waarin het dagelijks werk van individuele leden van wijkteams centraal staat. In het eerste deel van elk hoofdstuk beschrijft een onderzoeker concrete situaties uit de werkweek van de (meestal twee) wijkteamleden die zijn gevolgd. In het tweede deel van elk hoofdstuk wordt daarop gereflecteerd. Op die manier wordt in kaart gebracht wat wijkteamleden belemmert en helpt in hun dagelijks werk, en met welke tegenstanders, negatieve krachten, helpers én positieve krachten zij geconfronteerd worden bij het zo goed mogelijk helpen van hun cliënten. Die inzichten zijn ook interessant voor leerplicht en RMC al worden die in het rapport nergens genoemd. Behalve de interessante beschrijvingen van het dagelijks werk van individuele wijkteamleden biedt een schema met aandachtsvelden ook een mooi kader om naar de organisatie van leerplicht- en RMC-teams te kijken.

www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2021-03/Blik%20op%20het%20werk%20-%20Wat%20belemmert%20en%20helpt%20wijkteams.pdf

Kunnen zijn wie je bent. Ook op school.

Een veilig schoolklimaat is een voorwaarde voor schoolsucces. Alleen als studenten zich veilig voelen, kunnen zijn wie zij zijn, kunnen zij zich op school ontwikkelen. Oog hebben voor seksuele voorkeur of genderidentiteit is daarom belangrijk. Het vermindert de kans op verzuim en uitval van een specifieke groep studenten.

Diversiteit

'LHBTI is een thema onder jongeren', zegt Petra Visser, loopbaanadviseur op het Deltion College in Zwolle en contactpersoon Diversiteit. 'Veel LHBTI-studenten hebben geen last van het gevoel een uitzondering te zijn, maar er zijn er ook die zich ongemakkelijk voelen'. LHBTI staat voor lesbische, homoseksuele en biseksuele mensen, transgenders en mensen met een intersekse conditie.

Gender and Sexuality Alliance

Op het Deltion College is vier jaar geleden een GSA opgericht, een Gender and Sexuality Alliance. GSA, een landelijk fenomeen, is een groep scholieren die vindt dat iedereen op school de vrijheid heeft te kunnen zijn wie ze zijn. Op het Deltion College kwam een GSA op gang door dat twee studenten daarom vroegen. Visser: 'We ondersteunen de GSA nu met allerlei middelen.' Voor de lockdown organiseerde de GSA iedere maand een ontmoeting "LHBTI en onderwijs", waarbij studenten samenkwamen om ervaringen uit te wisselen. Nu gebeurt dat online. 'Dat begeleid ik samen met een collega', zegt Visser. 'We hebben een groepsapp van de GSA met 55 deelnemers, daarvan doen er meestal tussen de tien en vijftien mee met de meeting.'

'Ik zoek een community om me veilig te voelen'

Roze Rita

De collega heeft een belangrijke rol bij de Coming Out Day, een internationaal LHBTI-evenement dat het Deltion College jaarlijks op 11 oktober organiseert, vol voorlichtingsactiviteiten en feestelijkheden. 'Mijn collega doet aan amateurtoneel, en op die dag verkleeft zij zich als Roze Rita, een drag queen (een man die zich verkleeft als zeer flamboyante vrouw, red.). Zij gaat lichtvoetig over de campus, ze deelt overal hartjes met lieve tekstjes uit. Onze modeopleiding heeft een mooi roze pak voor haar ontworpen, en een goede pruik geregeld, en ze wordt professioneel opgemaakt.'

De inspanningen helpen, denkt Visser, maar 'er wordt nog steeds gescholden met het H-woord. Aan de andere kant, er worden ook stappen gezet. Zo is er een student op de techniekafdeling die in transitie is van vrouw naar man. Die wil geen gebruik maken van de dames-toiletten. Daarom is er nu een genderneutraal toilet gekomen.'

Diversiteit en inclusie staan ook op de kwaliteitsagenda, zegt Visser. 'Zo hebben we nu ook iemand die in gesprek kan gaan met jongeren in transitie. Soms is er bijvoorbeeld een aangepast rooster nodig. Iemand in transitie is niet ziek, maar net als bij zwangerschap zou je "transitieverlof" moeten kunnen opnemen.' Visser denkt dat studenten zich door GSA en het beleid gezien en erkend voelen en dat daarmee verzuim wordt tegengaan. 'Je bent misschien in je eigen klas de enige die "anders" is, in de school als geheel is dat niet zo en dat is zichtbaar. Het blijft wel nodig om er keihard aan te trekken.'

Regenboogtrap

Op het Graafschap College in Doetinchem is (nog) geen GSA actief. Wel wordt ook hier aan de weg getimmerd. 'In het schooljaar 2017/2018

'Je bent misschien in je eigen klas de enige, in de school als geheel is dat niet zo'

heeft de school meegedaan aan het project "Seksuele diversiteit in het mbo: een duurzame aanpak" dat door het ministerie van OCW in samenwerking met het COC is opgezet', vertelt Nicole Schreibers. Zij is als beleidsadviseur betrokken bij het Platform Studentbegeleiding van het Graafschap College. 'Zo'n 700 studenten woonden een theatervoorstelling bij over liefde, familie, verschillende culturen en seksuele diversiteit. Daarnaast kregen docenten een training, onder meer in het praten met studenten over gender en seksuele diversiteit. De theatervoorstelling maakte veel los en zorgde voor aandacht voor het thema diversiteit. En er is een werkgroep LHBTI opgericht bestaande uit docenten en studenten. Hun eerste activiteit was het organiseren van Paarse Vrijdag. Ook zijn er genderneutrale toiletten gerealiseerd, en een regenboogtrap in een van de vestigingen.'

Duurzaam veelkleurig inclusief

Binnen de sector Educatie & Participatie is inclusiviteit een belangrijk onderwerp', zegt sectordirecteur Rik van Wijk van het Graafschap College. 'Het gaat daarbij over LHBTI, maar ook over etniciteit, leeftijd en mensen met beperkingen. Er zijn nu bijvoorbeeld activiteiten rond Paarse Vrijdag, Coming Out Day en Valentijnsdag, dan hijsen we de regenboogvlag. We hebben zeker de ambitie om het verder uit te breiden.'

'Als de omgeving ervoor openstaat, is het makkelijker te aanvaarden dat je homoseksuele gevoelens hebt', zegt leerplichtambtenaar van de gemeente Zwolle Allard Muis. 'Daarom is een veilig schoolklimaat, met een goede zorgstructuur, belangrijk. Daarbij hoort ook een goede meldcultuur. Als de school snel meldt, kun je er snel achteraan. Dan kun je in gesprek met een jongere over waar extra hulp voor nodig is. Ik benoem het ook direct, ik vraag of het verzuim te maken heeft met seksuele gevoelens. Jongeren zijn meestal open, ze willen het best vertellen.' 🍷

'Ik zoek een community'

Rose Bruggeman, eerstejaars ICT-student bij Deltion, is aangesloten bij de GSA. 'Meteen al toen ik op deze school kwam heb ik me aangemeld. Ik zoek een community om me veilig te voelen. Met GSA hebben we iedere twee weken een online-bijeenkomst, en we zijn een keer naar de film geweest toen dat nog kon. Ik vind het belangrijk dat GSA bestaat, omdat het daardoor genormaliseerd wordt om LHBTI te zijn. Ik ben zelf een transvrouw en biseksueel. Hier op school is dat niet raar, je bent een normaal persoon.' Ook Fleur van der Weerd, eerstejaars Fotografie, ziet de GSA vooral als een plek om gelijkgestemden tegen te komen. 'Tijdens de bijeenkomsten praten we over evenementen als Paarse Vrijdag, maar ook over de dagelijkse dingen. Niet iedereen heeft een veilige plek om uit de kast te komen, we kunnen elkaar daarbij helpen. Op school doet niemand er raar over.'

Meer informatie over GSA: www.gsanetwerk.nl/gender-and-sexuality-alliance/

Unicef
NEDERLAND

10 vragen aan...

Foto Unicef/Marco de Swart

Suzanne Laszlo

directeur UNICEF Nederland

1

Unicef Nederland zet zich in voor betekenisvolle participatie van kinderen en jongeren. Wanneer is participatie betekenisvol?

'Voor ons betekent dat dat jongeren in een veilige setting de ruimte krijgen om hun mening te geven. Ze moeten de nodige informatie tot zich kunnen nemen om een mening te vormen en ze moeten gehoord worden. Het VN Kinderrechtencomité heeft negen richtlijnen opgesteld voor de participatie van kinderen en jongeren. Zo moet participatie altijd vrijwillig zijn, veilig en inclusief.'

2

Unicef Nederland heeft zelf een jongeren-panel. Kunt u aangeven op welke manier het panel bijdraagt aan het werk van Unicef?

'De jongeren van ons panel zijn echt onderdeel van onze organisatie en ze dragen bij aan ons werk. Ze vertellen ons wat jongeren willen en nodig hebben. Ze overleggen met het managementteam en onze Raad van Toezicht. En ze krijgen de ruimte om een eigen project op te zetten en op te komen voor de rechten van hun leeftijdsgenoten. Dit jaar hebben ze bijvoorbeeld besloten om zich in te zetten tegen discriminatie.'

3

Heeft u tips voor ons en onze leden over de manier waarop wij jongeren meer kunnen betrekken bij ons werk?

'Het belangrijkste is: ga op structurele basis met jongeren in gesprek, geef ze kansen en neem ze serieus. Wees echt bereid te luisteren en aanpassingen te maken. Hoe meer ruimte en eigenaarschap jongeren krijgen, hoe groter hun betrokkenheid.'

4

Vindt u dat kinderen en jongeren voldoende betrokken worden bij het onderwijsbeleid in Nederland?

'Wat wij zien is dat kinderen en jongeren nog altijd te weinig betrokken worden bij het maken van beleid. Wij pleiten er dan ook voor dat altijd duidelijk is of en hoe de belangen van kinderen bij beleidsontwikkeling worden afgewogen. Je kunt dit niet doen zonder met kinderen en jongeren hierover in gesprek te gaan. Dat

is hun recht, en het maakt het beleid dat jongeren aangaat ook écht duurzamer en effectiever.'

5

Wat zou er moeten gebeuren om de kansengelijkheid in het Nederlandse onderwijs verder te vergroten?

'Elk kind moet gelijke kansen krijgen in het onderwijs. Vorig jaar tijdens onze jongerencampagne #MijnNieuweWereld gaven jongeren zelf aan dat ze kleinere klassen willen, meer aandacht willen voor omgang met stress en prestatiedruk, en een later en flexibeler schooladvies willen. Dit zijn allemaal rake punten. We hebben de jongeren geholpen om hierover in gesprek te gaan met Kamerleden.'

6

U maakt zich zorgen om de ontwikkeling van kinderen en jongeren in coronatijd. Welke schadelijke effecten voorziet u op langere termijn als gevolg van de lockdown?

'We weten in ieder geval dat het gevolgen zal hebben. Kinderen en jongeren zitten nu in hun ontwikkeling, en deze stilstand kun je niet zomaar inhalen. Als we nu niet alle tijd benutten die er is, doen we onze kinderen tekort. Bovendien is school niet alleen een plek waar je leert, maar ook een plek waar je elkaar ontmoet en ontdekt wie je bent in relatie tot de ander, dus je identiteit. Sociale interactie en fysiek contact zijn dan ook belangrijke voorwaarden voor de ontwikkeling van een kind. Daarom is het cruciaal om te investeren in het herstellen van de opgelopen ontwikkelingsschade bij kinderen.'

7

Wat zijn de belangrijkste stappen die we nu in Nederland kunnen zetten om dit te voorkomen?

'We moeten bij alle beslissingen die genomen worden de belangen en rechten van kinderen voorop zetten. Kinderen zijn de toekomst. Zij zitten nu midden in hun ontwikkeling, dat kan niet even wachten. Kinderen mogen niet de verborgen slachtoffers worden van de coronacrisis.'

8

Wat zou u leerplichtambtenaren en RMC-medewerkers willen meegeven?

Waar kunnen zij in deze tijd het verschil maken voor de kinderen en jongeren?

'Verlies met name de kwetsbare kinderen en jongeren niet uit het oog. Juist nu ze ons extra hard nodig hebben. En vraag daarbij steeds aan de kinderen zelf waar zij behoefte aan hebben.'

9

Waar moet, volgens u, het volgende kabinet op inzetten als het gaat om de rechten van kinderen?

'De rechten van kinderen gaan over het leven van kinderen. Het gaat om mentaal welzijn, onderwijs, voeding, bescherming, jeugdzorg, participatie en nog veel meer. Bovendien is het belangrijk dat kinderen zelf weten wat hun rechten zijn en kunnen meepraten over dingen die hen aangaan. Ook het kabinet kan zich inzetten om de kennis over kinderrechten bij volwassenen en kinderen te vergroten. Beleid en wetgeving hebben impact op het leven van kinderen, en dat vergt ook een goede samenwerking tussen de verschillende ministeries.'

10

Welke vraag stelden we niet en zou u graag beantwoorden?

Waarom is het belangrijk om naar kinderen en jongeren te luisteren?

'Alle landen van de wereld hebben met elkaar besproken hoe we als wereld recht doen aan de kindergenen. Uit die discussie ontstond het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Daarin staat wat er minimaal nodig is voor kinderen om goed op te kunnen groeien. Naast bescherming en speciale voorzieningen voor kinderen, kwam ook heel duidelijk naar voren dat kinderen serieus genomen moeten worden. Kinderen hebben - net als alle andere mensen op de wereld - recht op een eigen mening. Maar de kans dat volwassenen daarnaar vragen en het vervolgens ook serieus nemen, is niet erg groot. Daarom is afgesproken dat kinderen het recht hebben om gehoord te worden in zaken die hen raken.'

Beschermde stage: **groeien vanuit zelfvertrouwen**

Het begon in 2008 met één stagiaire bij haar toenmalige paardenfokkerij Stal Beks. 'Een mbo-opleiding vroeg of ik als erkend leerbedrijf plek had voor een leerplichtig meisje dat emotioneel niet in staat was om naar school te gaan,' vertelt Joriene Beks. 'Ik wist niet of ik haar kon helpen, maar ik wilde het wel proberen. Achteraf heeft zij olie op het vuur gegoooid dat ik altijd al in mij had.' De beschermde stage was geboren.

Tekst Eveline aan de Wiel **Fotografie** Menmoerhoeve

Tijdens een beschermde stage krijgen kwetsbare jongeren in West-Brabant alle ruimte om zichzelf te ontwikkelen. Die methode blijkt een succes: de regio berekende dat het aantal jongeren dat uitvalt zonder diploma dankzij deze aanpak met een derde afneemt. Grondlegger Joriene Beks wil niets liever dan de methode doorgeven.

De mens zien

Beks beseft dat ieder mens gezien wil worden. 'Als je opgroeit in een stabiele omgeving, dan krijg je basale vaardigheden mee van je ouders. Je leert communiceren, omgaan met feedback en samenwerken met anderen. Maar niet iedereen heeft die fijne basis. Sommige

jongeren groeien op in armoede, hebben verslaafde ouders of worstelen met een angststoornis, depressie of geldproblemen. Voor die jongeren is het leven een grotere uitdaging dan voor anderen. Maar ook zij moeten stagelopen om een mbo-diploma te behalen.'

Kwetsbare jongeren hebben een verhoogde kans om uit te vallen tijdens de stage. 'Sommige jongeren zijn zo gekneusd door wat ze hebben meegemaakt, dat ze niet aan de verwachtingen van een regulier stagebedrijf kunnen voldoen,' verklaart regionaal projectleider voortijdig schoolverlaten Marina Smits. 'Zij hebben intensieve ondersteuning nodig om aan het einde van de rit het vereiste niveau te kunnen laten zien. Dat vraagt om een stagebegeleider die naar het complete plaatje kijkt.'

Het bleef niet bij die ene stagiaire. Met de voeten in de klei ontwikkelde Beks een methode op maat rond beschermde stageplaatsen, gebaseerd op veiligheid. 'In een veilige omgeving krijgen jongeren zelf de regie over hun ontwikkeling. Ze werken aan vakinhoudelijke competenties, maar ontwikkelen zich ook op persoonlijk vlak. Ze leren dat zij zelf invloed hebben op hun leven en op dat van anderen. Het verleden hoeft niet jouw toekomst te bepalen. Die bepaal jij zelf.'

Moeten willen

Om tegemoet te komen aan de groeiende vraag naar beschermde stageplaatsen, richtte Beks in 2016 stichting La Vie en Rose op. Een jaar later voegde kwaliteitsmanager en stagebegeleider Milou Hinssen zich bij het team. Sinds begin 2020 kunnen studenten stagelopen op recreatieboerderij de Menmoerhoeve in Etten-Leur. Met meer dieren, een moestuin en een restaurant biedt deze locatie mogelijkheden om meer studenten een stageplek te bieden.

Een stagedag op de Menmoerhoeve begint met de dagstart. De jongeren bepalen zelf aan welke persoonlijke doelen ze die dag willen werken. Daarnaast spreken ze gezamenlijke teamdoelen af. Dat zijn vakinhoudelijke doelen, maar ook doelen op het vlak van gedrag: hoe willen we samenwerken? 'Met alleen kennis kom je er niet,' verklaart Beks. 'Om mee te kunnen draaien in de maatschappij, is kunnen samenwerken een onmisbare vaardigheid.'

Het enige wat de jongeren moeten, is willen. 'Je kunt niet willen voor een ander, maar je kunt wél verleiden,' vertelt Beks. 'Als jij een diploma wilt halen, wat heb je daar dan voor nodig? In het tempo dat de jongeren aankunnen, ontwikkelen zij zichzelf stap voor stap. Door die positieve bekrachtiging groeit het zelfvertrouwen. En vanuit vertrouwen kun je waardering en uiteindelijk trots creëren. Als je gelooft in je eigen kunnen, dan kom je tot ontwikkeling. Dat zit allemaal verweven in de methode.'

Geborgd in West-Brabant

Die methode werkt, ziet Jack Teuns, onderwijsmanager Voedsel, Groen en Gastvrijheid bij onderwijsinstelling Curio (voorheen ROC West-Brabant). 'Veel kwetsbare jongeren kiezen voor de opleiding Dierverzorging omdat ze het vertrouwen in de mens zijn kwijtgeraakt. Veilige stageplaatsen zijn hard nodig. Dat is het minste wat we hen kunnen bieden. Soms hebben deze jongeren even een zetje nodig om zichzelf te kunnen ontwikkelen.'

'Het enige wat de jongeren moeten, is willen'

Voor een duurzame besteding van de methode was financiering nodig. Curio besloot de aanpak te adopteren. 'Als onderwijsinstelling hebben wij onze verantwoordelijkheid te nemen,' vindt Teuns. 'Het aantal kwetsbare jongeren neemt toe. Niet alleen bij de opleiding Dierverzorging, maar ook bij andere opleidingen heeft een groeiende groep studenten behoefte aan een veilige stageplek. Als zij stage moeten lopen zonder extra begeleiding, is de kans groot dat zij zonder diploma uitvallen. Uiteindelijk willen we deze methode uitrollen naar alle sectoren binnen ons onderwijs.'

Om de aanpak te kunnen borgen, vroeg Curio samen met Beks regionaal middelen aan in het kader van de West-Brabantse aanpak van voortijdig schoolverlaten. Die aanvraag werd toegekend. Hinssen kwam daarna in dienst bij Curio. 'Bij de

stichting was Hinssen kwaliteitsmanager,' vertelt Beks. 'Zij kan de kwaliteit borgen en de methode verder overdragen aan het onderwijs.'

Inmiddels heeft de aanpak al meer dan 180 jongeren bereikt. 'Deze methodiek maakt écht verschil voor een groep kwetsbare jongeren,' vertelt RMC-coördinator Marieke Bart. 'We willen dat jongeren op een duurzame plek in de maatschappij terechtkomen, met een gezonde dosis zelfvertrouwen. Deze aanpak heeft dat effect. Jongeren krijgen een soort boost die zij ook na hun stageperiode meenemen.'

Maatschappelijk rendement

De effectiviteit blijkt ook uit de maatschappelijke kosten-batenanalyse die de regio West-Brabant heeft laten uitvoeren. Daarbij is niet alleen gekeken wat een maatregel kost, maar ook wat het de regio oplevert. Met de beschermde stageplekken wordt de uitval zonder diploma naar schatting met een derde verlaagd. Iedere geïnvesteerde euro levert twee euro op. De winst zit vooral in een hogere verdien-capaciteit van de jongeren en het voorkomen van maatschappelijke kosten in het sociaal domein.

'Als je kijkt naar het maatschappelijke rendement, dan is het doodzonde dat er niet meer geld is voor dit preventieve werk,' vindt Beks. 'De aanpak is geweldig, maar mijn zorg is dat het te beperkt is. De methode is compleet doorleefd, onderbouwd met theorieën én bewezen in de praktijk. De aanpak is perfect overdraagbaar naar andere regio's, scholen en sectoren. We geven de methode met alle liefde door. Waar een wil is, is een feestje.' 🍷

Meer informatie:

www.stichting-la-vie-en-rose.nl

De methode in een notendop

- Voor iedere stagiair wordt een persoonlijk ontwikkelingsplan opgesteld.
- De stagiairs werken elke dag samen in een team, met expliciete aandacht voor leren samenwerken.
- Elke dag worden de werkzaamheden gezamenlijk verdeeld.
- Tijdens de dagstart en de dagafsluiting reflecteren de stagiairs op de persoonlijke en gezamenlijke doelen.
- De begeleider voert elke dag een 10-minutengesprek met iedere jongere.
- Elke week is er contact met school over de voortgang.
- Het traject is succesvol als de jongere aan het einde van de stageperiode meer zelfvertrouwen én een diploma heeft.

Ouders en verzuimbeleid van scholen

Schoolverzuim kan een signaal zijn van onderliggende problematiek en een voorbode van schooluitval. Hoe eerder schoolverzuim wordt opgemerkt en aangepakt, hoe groter de kans dat de leerling binnenboord blijft. Van groot belang dus dat ouders en scholen ook hierin samen optrekken. Zij zullen verzuim immers als eersten signaleren. Maar gebeurt dat ook? Samen met Ouders & Onderwijs heeft Ingrado onderzoek gedaan naar de betrokkenheid van ouders bij het verzuimbeleid van scholen. Hier belichten we de meest opvallende uitkomsten.

Tekst Yolanthé van der Ree **Infographic** Welmoet de Graaf

Ouderpanel

Voor het onderzoek naar de betrokkenheid van ouders bij het verzuimbeleid van scholen werden ouders benaderd die lid zijn van het landelijke ouderpanel van Ouders & Onderwijs. Deze ouders worden een aantal maal per jaar bevraagd op thema's rond onderwijs en opvoeding. Aan dit onderzoek namen 390 ouders deel. De groep met kinderen in het voortgezet onderwijs is het grootst, gevolgd door de groep ouders met kinderen in het primair onderwijs en met kinderen in beide onderwijssoorten.

Het grootste deel van de respondenten is goed op hoogte wat zij moeten doen om hun kind af te melden op school. De informatie daarover vanuit de school is toereikend. 65 procent van de ouders kan in de systemen van de school zien of hun kind die dag aanwezig is geweest. Toch geeft 45 procent van de ouders aan behoefte aan meer voorlichting te hebben. Het gaat dan met name om informatie over het vervolg van de verzuimaanpak. Ruim een derde van de ouders weet bijvoorbeeld niet wat de school doet als een kind spijbelt en wat het beleid is na ziekmelding.

Opvallend is dat 90 procent graag zou willen dat de school binnen vijf dagen na ziekmelding contact opneemt. Als een kind zonder bericht niet op school verschijnt, wil de grootste groep ouders daarover nog diezelfde dag geïnformeerd worden.

Leerplichtambtenaar

Bijna de helft van de ouders (48%) vindt dat de leerplichtambtenaar pas ingeschakeld moet worden als school en ouders er samen niet uitkomen. 13 procent is van mening dat leerplicht alleen in beeld komt als er een proces-verbaal moet worden opgemaakt. Slechts 2 procent vindt dat de school de leerplichtambtenaar in een vroeg stadium om advies moet vragen bij afwezigheid van een leerling.

Marieke Boon is beleidsmedewerker passend onderwijs bij Ouders & Onderwijs en was betrokken bij het onderzoek. 'Opvallend is het beeld van de leerplichtambtenaar. De uitkomsten laten zien dat deze nog steeds vooral als handhaver wordt gezien. Ouders zijn niet bekend met de adviserende rol die leerplicht al in een vroeg stadium kan hebben.'

Henrie Mastwijk, projectleider bij Ingrado, was ook betrokken bij het onderzoek. 'We zien dat communicatie ertoe doet. Het percentage ouders dat negatief is over de toon van het gesprek met de leerplichtambtenaar is vrijwel gelijk aan het percentage dat zegt negatief tot zeer negatief te zijn over de uitkomst van dat gesprek. Aangezien het grootste deel van de ouders aangeeft behoefte te hebben aan voorlichting, kunnen we aan de slag met het beeld van leerplicht bij ouders. En kunnen we de preventieve kant van de MAS versterken.'

Nader onderzoek

Boon: 'Het is een relatief beperkte groep ouders die deelnam aan het onderzoek en bovendien waren de meeste ouders hoogopgeleid en van Nederlandse afkomst. Dat maakt dat Ingrado en wij de uitkomsten met name zien als signaal en als aanleiding voor nader onderzoek. We zullen onder meer gezamenlijk bijeenkomsten gaan organiseren voor ouders en leerplichtambtenaren. De vraag wat ouders nodig hebben zal hier centraal staan.' 🍷

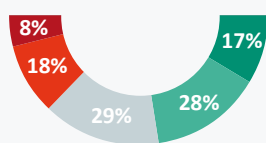
Hoe ervaren ouders de samenwerking met school en de leerplichtambtenaar?

De meest opvallende uitkomsten uit het onderzoek 'Ouders en aanwezigheid op school'

Aanpak

'Ik heb behoefte aan voorlichting van de school over de aanpak van afwezigheid'

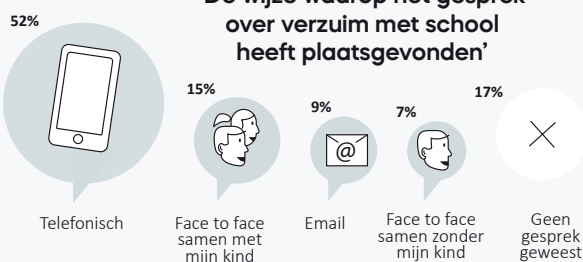

Informatie over vervolgstappen

Ouders hebben vooral behoefte aan duidelijke informatie over de vervolgstappen ná het melden van het verzuim.

Communicatie

'De wijze waarop het gesprek over verzuim met school heeft plaatsgevonden'

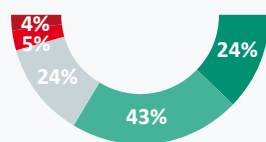

Ouders als gelijkwaardig partner

Ouders vinden een gesprek met school het belangrijkste bij verzuim. Nog meer dan een goed resultaat vinden ouders goede communicatie belangrijk. Ze willen daarbij als gelijkwaardige partner worden behandeld.

Ondersteuning vanuit school

'Ouders moeten ondersteuning krijgen wanneer kind veel afwezig is van school'

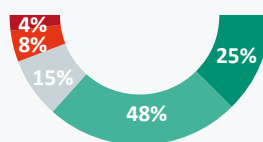

Hou korte lijntjes

Ouders vinden regelmatig contact en 'korte lijntjes' belangrijk om verzuim te voorkomen, maar willen ook samen monitoren op het welzijn van hun kinderen.

Rol leerplichtambtenaar

'De leerplichtambtenaar moet pas betrokken worden als school en ouders er samen niet uitkomen'

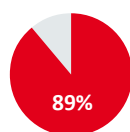

Beeld en positie leerplicht

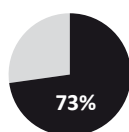
Door leerplicht beter te positioneren, kunnen scholen en ouders in een eerder stadium gebruikmaken van de kennis en ervaring van de leerplichtambtenaar.

De respondentengroep

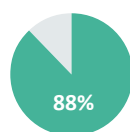
390 ouders, waarvan:

vrouw

hbo-opleiding of hoger

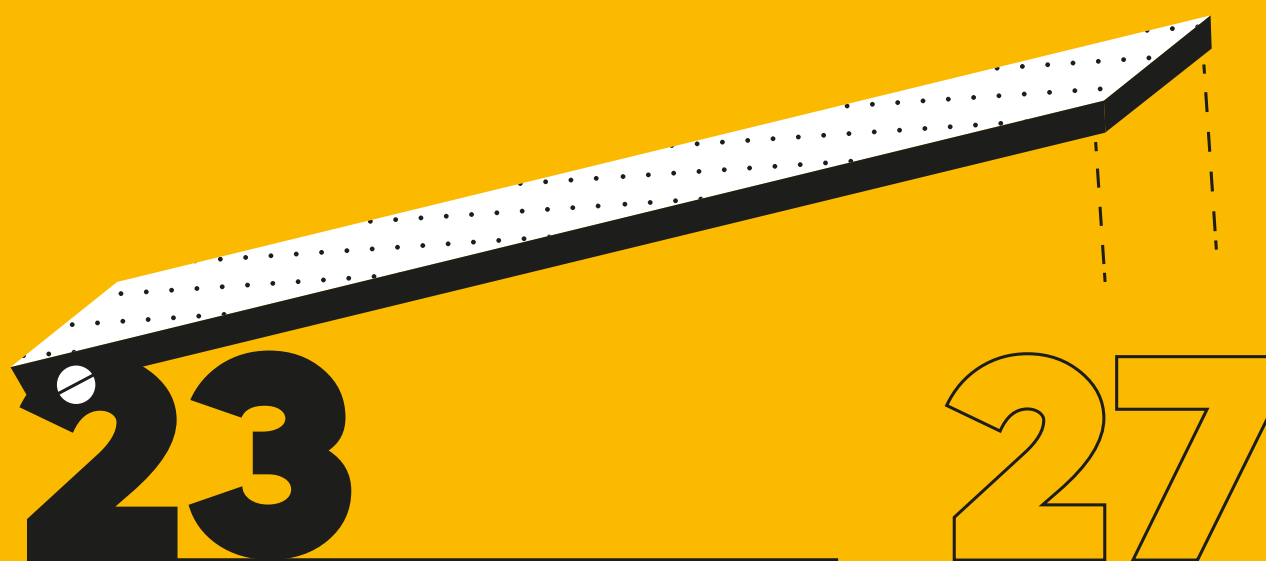
Nederlandse achtergrond

Gezien de samenstelling van de responsgroep beschouwen we dit onderzoek als een eerste verkenning en als aanleiding voor verder onderzoek.

Lees het onderzoek op ingrado.nl

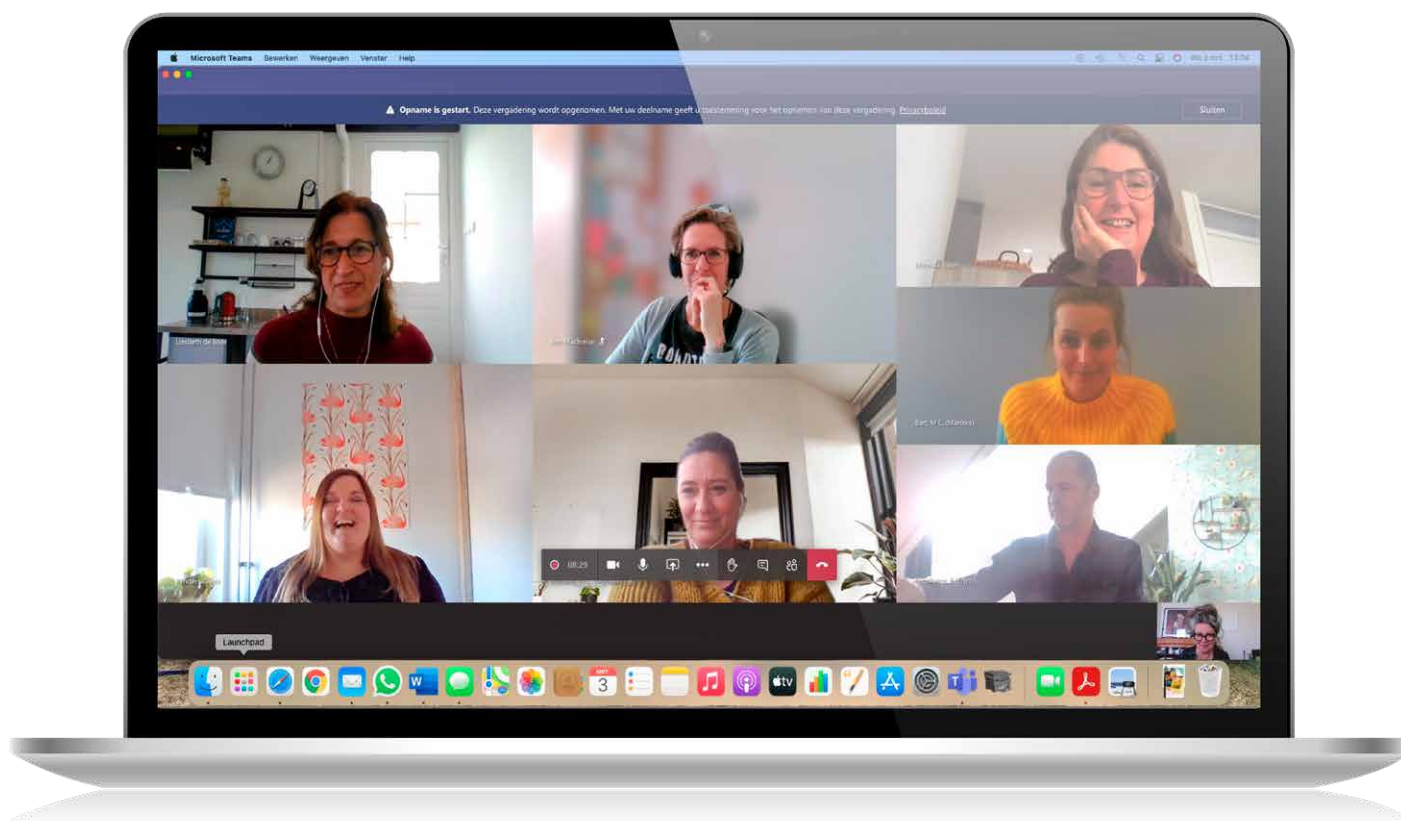
RMC

tot 23 of tot 27 jaar?

Moet de wet worden aangepast zodat RMC alle jongeren tot 27 jaar kan begeleiden naar school of arbeidsmarkt? Nu nog stopt de wettelijke opdracht bij 23 jaar. Toch zijn er al regio's die alle jongeren tot 27 jaar tot hun doelgroep rekenen. Wat zijn hun overwegingen en hoe brengen ze hun ambitie in praktijk? En waarom trekken andere regio's nog de grens bij 23 jaar? Ingrado Magazine nodigde vijf RMC-ers uit voor een gesprek. RMC tot 23 of tot 27 jaar? Een gedachtenwisseling.

Tekst Yolante van der Ree

Even voorstellen

Regio Westelijke Mijnstreek is een van de subregio's van RMC-regio Zuid-Limburg. Centrumgemeente is Sittard-Geleen. Gwen Penders is beleidsmedewerker leerplicht, RMC en Jongerenloket. 'We werken voor jongeren van 4 tot 27 jaar in een integrale aanpak. Door niet alleen te begeleiden richting werk en school, maar ook via participatie naar zorg en dagbesteding, vergroten we de kansen voor jongeren.'

Regio West-Brabant. Marieke Bart is RMC-coördinator. 'De wens om tot 27 jaar te kunnen werken is er zeker, maar praktijk is het nog niet. De complexiteit is dat er op verschillende niveaus wordt samengewerkt. Voor leren, arbeidsmarkt, jeugd; het zijn allemaal verschillende overleggen, een lap-pendeken van regionale samenwerking. Ik wil graag een doorlopende lijn organiseren en vormgeven. Het maakt in principe niet uit of dat onder de vlag van RMC gebeurt of elders. Anderzijds; RMC heeft een mooie aanpak dus waarom zou je die niet door-trekken naar 27 jaar?'

Regionaal Bureau Leren West-Brabant werkt voor 16 gemeentes. Marieke Richters is coördinator regionaal vangnet VSV en trajectbegeleider. 'We kiezen er nu nog voor om te werken van 5 tot 23 jaar. In onze toekomstvisie werken we toe naar 27 jaar. Op dit moment zijn we nog niet zo ver.'

Regio Zuid-Holland-Zuid, dienst Gezondheid en Jeugd. Erwin Keuskamp, programma-manager Onderwijs en Werk. 'Onze dienst voert publieke taken uit op verschillende terreinen, onder meer de GGD, Veilig Thuis, inkoop jeugdzorg en leerplicht en voortijdig schoolverlaten. We begeleiden jongeren van 5 tot 23 jaar regulier vanuit leerplicht en RMC. In 2016 zijn we gestart met de Matchmakers-aanpak: een fusie tussen leerplicht/RMC en Werk & Inkomen. De Matchmakers pakken alle jongeren op van 23 tot 27 jaar. Doel is meer maatwerk te realiseren voor jongeren die niet meer naar school gaan. Elke organisatie levert hier menskracht voor.'

Regio Zuidwest-Friesland. Miranda Bijker, RMC-coördinator. 'Wij zijn er nu nog niet aan toe om ook de jongeren van 23 tot 27 jaar op te pakken. Binnen de regio wordt ook nog niet integraal gewerkt met Participatie. RMC Zuidwest-Friesland wil graag inzetten op preventie, hoe eerder kwetsbare jongeren in beeld zijn hoe beter. Nog niet alle jongeren van 5 tot 23 jaar worden gemeld bij leerplicht/RMC. Het aantal verzuimmeldingen van studenten van 18 jaar en ouder is gehalveerd de afgelopen twee jaar. De meldingen vanuit het primair onderwijs zijn ook nog laag. Daar is nog te winnen. Leerplicht doet het heel goed in de samenwerking met het voortgezet onderwijs. Het primair onderwijs is natuurlijk veel bewerkelijker; er zijn ruim 80 scholen in de regio. Uitbreiding in doelgroep zou ook kunnen door de jongeren met een diploma op niveau 2, 3 en 4 en kwetsbaar zijn te begeleiden richting onderwijs of arbeidsmarkt.'

Wat komt er kijken bij een integrale werkwijze?

Gwen Penders: 'Wij denken niet langer in aparte kolommen (leerplicht – kwalificatieplicht – RMC – Participatie). Als je dit loslaat kun je echt integraal samenwerken. RMC is niet de enige die naar school kijkt, dat doen we allemaal, Participatie is niet de enige die naar arbeid kijkt. We vinden het allemaal belangrijk dat we de jongere vasthouden zolang dat nodig is. Dit kan op heel veel manieren. Een jongere krijgt bij ons te maken met één jongerenconsulent, hij of zij is de contactpersoon voor alles wat er binnen de gemeente gebeurt. De expertise, bijvoorbeeld op inkomen of arbeidsmarkt, wordt achter de schermen opgehaald. Daar merkt de jongere niks van. Het gesprek gaat niet alleen over terug naar school en het behalen van een startkwalificatie, maar is juist veel breder. We kijken naar veertien leefdomeinen.'

Erwin Keuskamp: 'Ik zit op de lijn van Gwen. Het is allemaal overheid. Het maakt voor een jongere niet uit vanuit welke instantie hij of zij wordt benaderd. Wij streven naar minder redeneren vanuit het systeem en meer vanuit de leefwereld van jongeren. Onze matchmakers zijn afkomstig uit vijf verschillende organisaties (jongerenwerk, Meeplus, RMC, Werk & Inkomen en Participatie), met elkaar vormen ze eigenlijk een ambulant jongerenteam.'

Miranda Bijker: 'Wij moeten echt zorgen dat onze formatie op sterkte blijft. Ik ben zeker

*'Als je het denken
in kolommen
loslaat kun je
echt integraal
samenwerken'*

voor integraal werken, maar we hebben meer uren nodig om alle jongeren te kunnen helpen. Als we ervoor kunnen zorgen dat alle kwetsbare jongeren van 5 tot 23 jaar in beeld zijn, zullen straks veel minder jongeren van 23 hulp nodig hebben. Daar ben ik van overtuigd.'

Marieke Bart: 'De worsteling met capaciteit en budgetten herken ik. De urgentie die er nu is als gevolg van de coronacrisis helpt hopelijk om dit thema weer op de agenda te krijgen. Ik ben blij met de landelijke aanpak jeugdwerkloosheid en de extra budgetten. Die zwengelen de discussie over een goede inzet van de middelen weer aan.'

Marieke Richters: 'Ik herken wat Miranda zegt over het primair onderwijs. We moe-

ten de kraan nog meer dichtdraaien. Maar vanuit mijn toekomstvisie zit ik volledig op de lijn van Gwen. Niet meer denken in de hokjes RMC, Participatie en Werk & Inkomen. Ons gezamenlijk doel is een volwassen persoon af te leveren die een duurzame plek heeft in de maatschappij.'

Moeten we ook jongeren met een startkwalificatie begeleiden?

Gwen Penders: 'We zien jongeren met een mbo-4 diploma die het niet redden op de arbeidsmarkt. Anderzijds lukt het jongeren van het praktijkonderwijs vaak wel omdat zij beter leren om in het bedrijfsleven mee te komen. Kijk dus verder dan de startkwalificatie!'

Marieke Richters: 'Het woord startkwalificatie betekent dat je klaar bent voor de arbeidsmarkt. Je ziet in de praktijk dat jongeren het vaak toch niet redden. Het woord startkwalificatie is achterhaald. Het impliceert iets dat in werkelijkheid niet klopt. Daar moeten we vanaf.'

Miranda Bijker: 'De mbo-instelling zou moeten aangeven of een jongere kwetsbaar is, ongeacht het niveau en een startkwalificatie. Zij kunnen jongeren doorsturen naar RMC van wie zij denken dat ze het niet zelfstandig gaan redden op de arbeidsmarkt. Bij ons gebeurt dat nu incidenteel, omdat het nog niet bij wet geregeld is. We ontvangen geen DUO-melding, maar een AVG-formulier ondertekend door de student die hulp nodig heeft.'

Marieke Richters: 'Ik ben het eens dat de mbo's kunnen signaleren, maar je hebt duidelijke criteria nodig om te toetsen wie kwetsbaar is. Mijn toetsingscriteria zouden inkomen en woonsituatie zijn.'

Erwin Keuskamp: 'Het is belangrijk om de Participatiewet en de RMC-wet meer op elkaar te laten aansluiten. Als voorbeeld noem ik de zoektermijn van vier weken voor jongeren die aankloppen bij de sociale dienst. Soms werd een jongere met startkwalificatie heen en weer gestuurd tussen RMC en sociale dienst zonder dat hij echt geholpen werd. Wat ik maar zeggen wil: het is moeilijk om te bepalen wie nou wel en geen hulp nodig heeft. Veel jongeren zonder startkwalificatie hebben ook geen hulp nodig.'

Miranda Bijker: 'RMC zou een duidelijke rol moeten hebben binnen de gemeente. Wij kunnen bepalen of een jongere wel of niet naar school kan. Als een jongere aanklopt bij Werk & Inkomen zijn wij de deskundige

partner die meedenkt. Kan hij terug naar school en kunnen we dus studiefinanciering aanvragen? Zo niet, dan is een uitkering aan de orde.'

Gwen Penders: 'Het is vooral belangrijk om te kijken wat goed is voor een jongere, wat wil hij zelf? RMC is er goed in jongeren te helpen terug te keren naar school. RMC is ook de grote kracht in preventief werken bij verzuim. Bij jongeren die al uitgevallen zijn, moeten we veel meer kijken naar de talenten en krachten van de individuele jongere.'

Wat wil je OCW meegeven met het oog op eventuele wetswijziging?

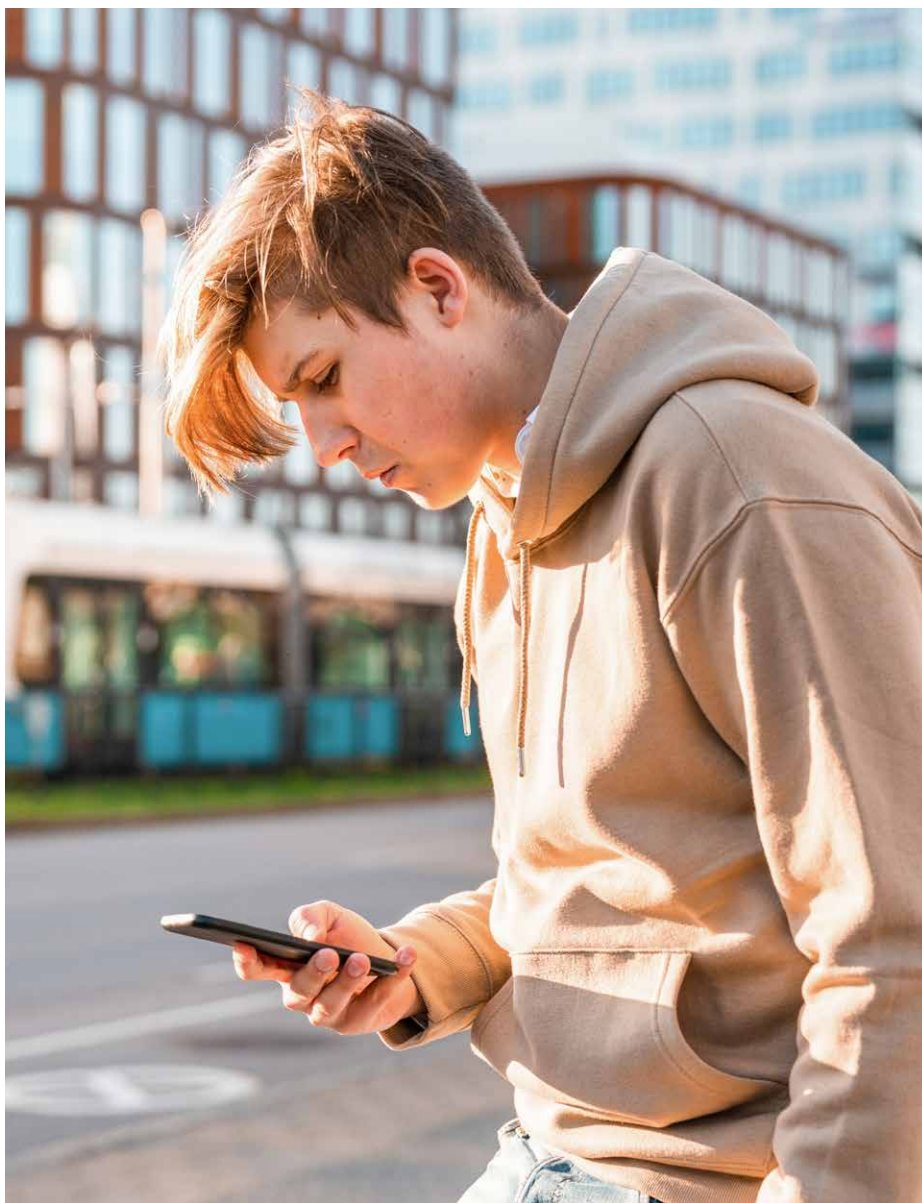
Erwin Keuskamp: 'Ik ben ervan overtuigd dat de beste ondersteuning voor kwetsbare jongeren om een hybride organisatie vraagt. Het gaat niet om meer capaciteit bij RMC of meer capaciteit bij de sociale dienst, maar om een gezamenlijke inzet. Beide expertisevelden (Onderwijs en Werk & Inkomen) zijn nodig om maatwerk te kunnen bieden. Die samenwerking komt er alleen niet vanzelf.

Er zijn kaders (RMC is wettelijk tot 23 en Participatiewet van 23 tot 27) en keuzes (wel of niet iets doen voor oud-vsv'ers en voor nuggers) nodig. De boodschap die ik OCW en SZW wil meegeven is dat zij een verplichting opnemen om die samenwerking vorm te geven én de mogelijkheid om informatie met elkaar te delen.'

Miranda Bijker: 'Regionaal moeten we samenwerken, wat ik toejuich. Maar landelijk is nog geen sprake van samenwerking. Dat helpt niet. Kijk naar de samenwerking tussen OCW en SWZ op jeugdwerkloosheid. Geld komt in verschillende stromen en potten. Dat is heel verwarrend.'

Gwen Penders: 'Denk goed na over de definitie startkwalificatie, moet die nog zo terugkomen? Verder is het belangrijk om een concrete opdracht mee te geven. Als RMC moet monitoren, wat betekent dat dan? De werkwijze verschilt landelijk zo enorm. Door de opdracht beter te beschrijven kunnen de verschillen kleiner worden.' 🍷

*Doel is uiteraard
dat het tot een
duurzame plaatsing
komt'*

Het recht op en ontwikkeling

onderwijs in coronatijd

De overheid heeft ‘de plicht om een veilige omgeving te creëren waarin kinderen zich goed kunnen ontwikkelen en ongestoord kunnen opgroeien.’ Aldus artikel 6 van het Internationale Kinderrechtenverdrag. De vraag is hoe overheid en onderwijsinstellingen daar vorm aan geven wanneer een ziekte als Covid-19 de samenleving verlamt.

Tekst Ronald Buitelaar

Ingrado Magazine sprak met de directeur, een intern begeleider, een groepsleerkracht, twee leerlingen en een ouder van de Michaëlschool, een basisschool in Rotterdam, over het afgelopen jaar, waarin de school twee keer de deuren moest sluiten en het onderwijs op school noodgedwongen onderwijs op afstand werd.

Timme – leerling groep 8:

‘Het lukte goed om thuis te werken, maar ik vind het op school fijner omdat je daar meer aandacht krijgt en je iedereen ziet. Thuis werkte ik veel meer op de computer dan op school. Daar doen we het alleen met zelfstandig werken. Wel vond ik het fijn dat ik thuis meer tijd had om extra te oefenen en op de uitleg te klikken. Tussen de eerste en de tweede lockdown waren grote verschillen. In de eerste maakten de juffen en de meesters eigenlijk alleen maar

filmpjes met uitleg. In de tweede lockdown hadden we om negen uur een meet met de hele klas en deden we ook vakken zoals spelling met de hele klas. Ik vond het weekschema heel duidelijk en je kon ook vragen stellen aan de meester. Mijn vader en moeder hielpen als ze konden, maar vaak zat een van hen in een *call* en dan moest ik wachten. Gelukkig kon ik wel met vrienden buitenspelen en ik mocht soms ook samen met een vriendje schoolwerk doen. Ik hoop dat het kamp en de musical in ieder geval doorgaan.’

Warre - leerling groep 4:

‘Tijdens de lockdowns kon mijn moeder me helpen. Dat was leuk. Ik vond het niet leuk dat ik de juf en mijn vriendjes niet zag. Mijn moeder hielp mij op dinsdag en woensdag, mijn vader op vrijdag en op maandag en donderdag ging ik naar de noodopvang.

Soms vergiste ik me wel eens en dan zei ik papa of mama tegen de juf. Ik heb tijdens de lockdown geleerd dat ik ook dingen zelf, zonder de hulp van de juf, kan leren zoals nieuwe dingen bedenken. Ik hoop dat ik volgend jaar met mijn vriendjes in dezelfde groep kom. Ik had graag bij juf Melissa gezeten, maar die is weg.’

Daphne de Witte – ouder van Noor uit groep 8

‘Ik vind dat de school er bij de eerste lockdown alles aan gedaan heeft om de verbinding te behouden, maar dat ze daar bij de tweede lockdown veel beter in geslaagd zijn. Voor Noor was de impact van de eerste lockdown beperkt, maar langer had het niet moeten duren. Noor leert makkelijk en ontwikkelt zich toch wel, maar miste de structuur van naar school gaan, vrienden zien en naar de juf luisteren. Thuis is toch anders. Dat was tijdens de tweede lockdown beter geregeld. Er is goed geluisterd naar de feedback van ouders en het aanbod had toen echt handen en voeten. Zo begon de dag gezamenlijk met een meet en was er later op de dag nog één. Ook konden de kinderen vragen stellen en was er tijd voor ontspanning met hilarische ren-je-rot spelletjes waarbij voorwerpen verzameld moesten worden. Wij vonden het goed en belangrijk dat school

*‘Ik hoop dat het kamp en de musical
in ieder geval doorgaan’*

*'Juf, ik zou
zo graag weten
hoe een knuffel
met u voelt'*

Timme en Warre

duidelijk aangaf dat een kind zich ook ontwikkelt door thuis te werken en te spelen en dat we ons niet ongerust hoefden te maken. We hebben het thuis niet over achterstand gehad. Zo voelt het ook niet. De wereld is blijvend anders en hoewel er natuurlijk ook leerlingen zijn met grote uitdagingen is het goed dat de school positieve zaken benoemt en niet inzoomt op wat nog niet op orde is. Het komt goed, dat straalt school uit. Kinderen en ouders weten dat er na corona geen inhaalprogramma's komen, maar dat de leerlingen verder gaan waar ze gebleven zijn. We benadrukken dat kinderen ook zaken geleerd hebben die ze niet op school zouden leren. Dat heeft een positieve invloed.'

Peter Zuijdam - directeur

'In de eerste lockdown moesten we veel schakelen en improviseren. Tijd voor overleg was er niet. Meestal kwam het neer op inventariseren, argumenten verzamelen en snel besluiten nemen. Toen de school weer open ging hebben we een enquête onder de ouders uitgezet. Daaruit kwam vooral naar voren dat ouders en leerlingen be-

hoefte hadden aan vaste contactmomenten en dat ze graag een mix wilden van digitaal onderwijs en werken op papier. Voor ons stond centraal dat de kinderen net zoveel plezier in hun werk moesten hebben als op school. We hebben er daarom bij de ouders op aangedrongen het leuk en ontspannen te houden. Om die reden gebruiken we nooit het woord 'achterstanden'. Wel zien we dat kinderen bij wie het leren altijd soepel verloopt ook nu weinig problemen hadden en dat kinderen bij wie het leren moeizamer gaat het ook nu iets moeilijker hadden. Na de lockdowns hebben we ons op het welbevinden van de kinderen gericht en benadrukt dat ze in deze periode heel andere zaken wél geleerd hebben. Omgaan met voor- en tegenspoed bijvoorbeeld. Dat kan in het kader van persoonsvorming een belangrijk ontwikkelpunt blijken. We zijn blij dat er aanvullende middelen beschikbaar zijn gesteld zodat we leerlingen die dat nodig hebben extra kunnen helpen. Overigens zou ik liever zien dat het structureel geld is, want ook na corona kampen we nog steeds met te grote groepen en te weinig leraren. Dát we er ons in de eerste en

tweede lockdown zo goed doorheen geslagen hebben is een verdienste van het hele team. We hebben dit echt samen gedaan en voelden daarbij de volle steun van het bestuur. Zij hielden de scholen voor 'kijk wat kan en doe wat mogelijk is'. We kregen weleens het gevoel dat we door de Rijksoverheid minder serieus genomen werden. Informatie moesten we vaak via de media vernemen en meestal was het mosterd na de maaltijd. Als je het onderwijs serieus neemt, geef je als onderwijsminister ook een persconferentie en leg je haarfijn uit wat scholen te wachten staat. Dat dat de eerste keer niet lukte begrijpen we, maar bij de tweede lockdown had het onderwijs tijdig en beter geïnformeerd moeten worden.'

Danitsja Louis – leerkracht groep 4

'Ik merkte bij de eerste lockdown dat ik het contact met de kinderen erg miste. In de tweede lockdown hadden we elke dag contactmomenten en kon ik echt lesgeven. Zo gaf ik bijvoorbeeld 's morgens instructie en konden de leerlingen vragen stellen. Die interactie miste ik in de eerste

lockdown. Toen kregen ze veel werk mee, maar geen instructie en ouders stuurden een scan of een foto van het werk. Na de lockdown heb ik eerst een minivragenlijstje afgenomen om te horen wat het thuiswerken met de leerlingen gedaan had, of ze thuis wel konden werken en welk cijfer ze zichzelf gaven. Daaruit bleek dat ook zij vooral het fysieke contact met elkaar en met mij gemist hadden. Een meisje schreef me een heel lief briefje. Ze wilde weten hoe een knuffel van mij voelt. Mij valt vooral op dat de kinderen enorm gegroeid zijn qua digitale vaardigheden. Soms helpen ze mij in plaats van ik hen! Ze zijn nog maar zeven jaar, maar ze zaten 's morgens allemaal op tijd klaar voor de computer en wisten precies wanneer ze hun microfoon aan of uit moesten zetten. De lockdowns hebben een enorme invloed op ons onderwijs gehad, maar we zaten allemaal in hetzelfde schuitje, waardoor er veel saamhorigheid ontstond. Het brengt je als klas verder en heeft invloed op de omgang met je collega's. Je doet het echt samen en helpt elkaar.'

Diana Lankhorst – intern begeleider

'Bij de eerste lockdown was ik vooral bezig met de vraag of de leerkrachten alle leerlingen in beeld hadden en of er voldoende contactmomenten waren. Als

'Mooi om te zien hoe een crisis voor verbinding kan zorgen'

dat niet het geval was zat ik er bovenop om uit te zoeken wat er aan de hand was en wat we als school konden betekenen. Indien nodig zorgde ik dat ze naar de noodopvang kwamen. Toen de school weer openging hebben we onder meer een vragenlijst van het schoolmaatschappelijk werk afgenomen. Daaruit bleek dat verreweg de meeste kinderen lekker in hun vel zaten. We vonden het daarom verantwoord om de periodieke Cito-toetsen af te nemen, waarbij we leerlingen en ouders uitlegden dat het een middel en geen doel was. Die toetsing was voor ons van groot belang omdat we op basis daarvan nieuwe plannen voor na de zomer konden maken. Bij de tweede lockdown was het echt anders. De plannen lagen klaar. Er was meer gelegenheid voor instructie en er was aandacht voor leerlingen die meer uitdaging nodig hadden. Ook ontspanning was toen beter geregeld. Ik deed zelf de

noodopvang en het hoogtepunt van de dag waren de spelletjes die vaak door de kinderen zelf bedacht werden. Ik neem mijn hoed af voor mijn collega's die eraan dachten om alles een plekje te geven in hun aanbod; zowel de cognitieve als sociaal-emotionele ontwikkeling, maar ook ontspanning en plezier. Mooi om te zien hoe een crisis voor verbinding kan zorgen. Ook merk ik dat kinderen school meer zijn gaan waarderen. Ze zijn zó blij om de juf of meester en hun vriendjes te zien en weer echt les te krijgen.' 🍷

De St. Michaëlschool

is een grote katholieke basisschool met 23 groepen. Het gebouw won een aantal jaar geleden de Rotterdamse architectuurprijs. De onder-, midden- en bovenbouw hebben elk een eigen ingang. Zo worden massale in- en uittochten in de ochtend en de middag voorkomen.

Tot slot

Deze rubriek biedt ruimte voor ontwikkelingen bij Ingrado en in het werkveld, voor nieuws uit de regio's en van samenwerkingspartners, voor dat wat opvalt of in het oog springt.... Heb je een bijdrage? Laat dat weten aan de redactie via info@ingrado.nl. Dit keer zoomen we in op de nieuwe website van Ingrado.

Tekst Menno Kouveld

Begin dit jaar ging de geheel vernieuwde website 'live', zoals dat heet. Een nieuwe mijlpaal voor een organisatie waarin alles draait om 'ontwikkeling'. Ingrado staat voor het recht op ontwikkeling. Ingrado is, als organisatie, in ontwikkeling. Daarbij past dus een website die ook voortdurend in ontwikkeling is. We spraken erover met Carry Roozmond, directeur-bestuurder van Ingrado.

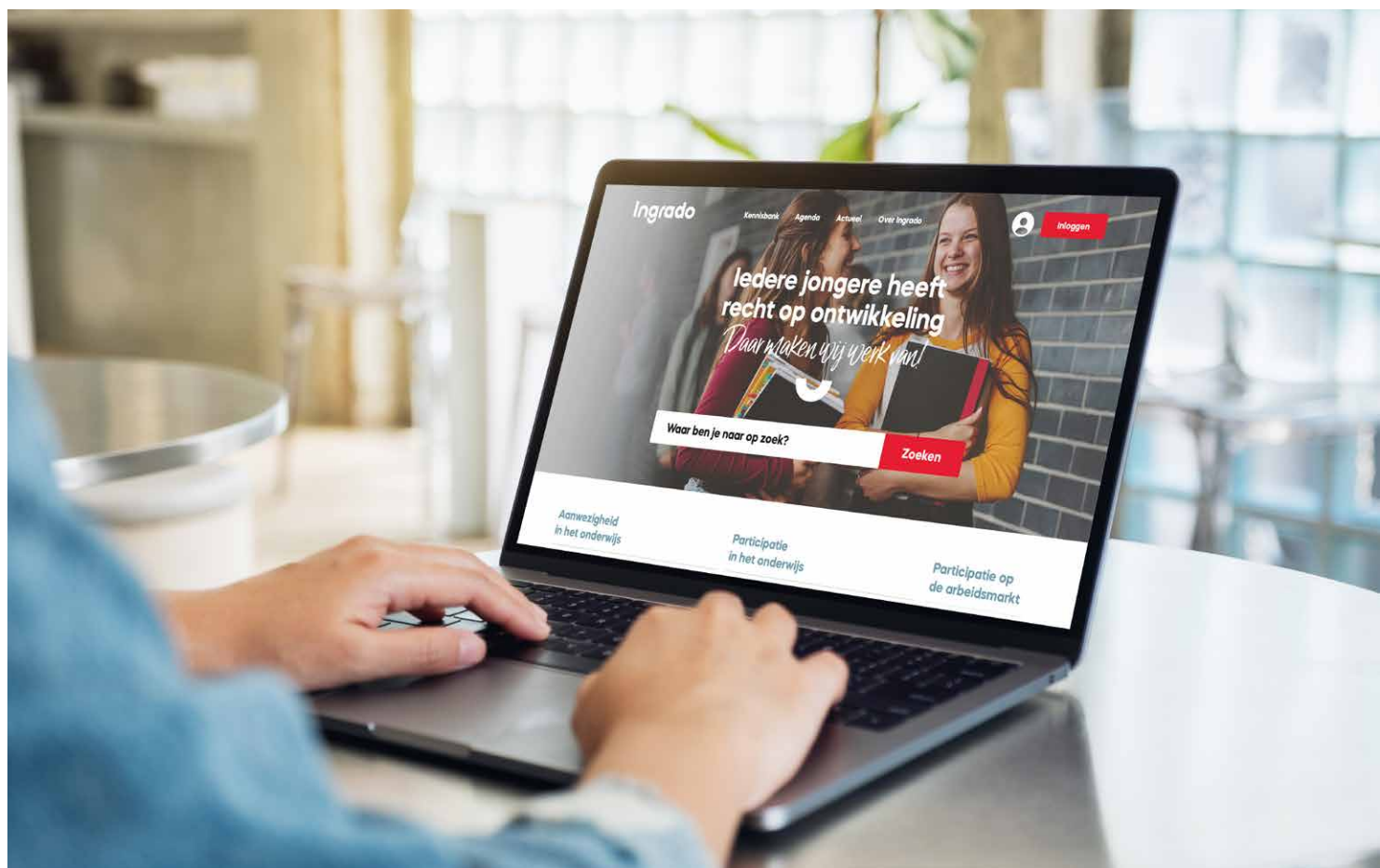
'In ontwikkeling', is de website nog niet af dan?

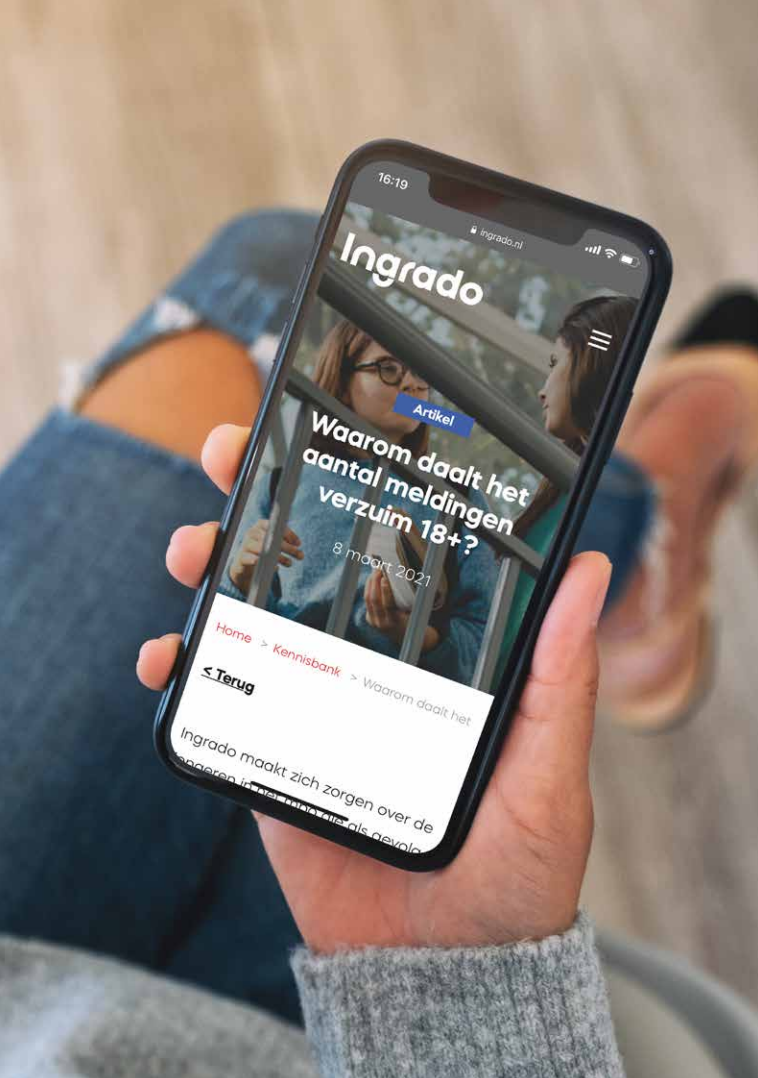
'Het idee dat een website een gebouw is dat je neerzet en dan klaar is voor 10 jaar is, denk ik, onzin. Het is een huis, een winkel. Wensen veranderen, gebruik verandert. Wat je bij de bouw hebt bedacht ga je pas echt ervaren als je er gaat wonen en bezoek krijgt. Op basis daarvan pas je weer dingen aan. Het past ook bij

Ingrado dat we het lief hebben om het zo te doen. In ontwikkeling blijven betekent ook dat je blijft luisteren naar je bezoekers. We staan altijd open voor ideeën. Het is ook jouw website! Samen maken we 'm steeds beter.'

Waarom wilde Ingrado haar website aanpassen?

'De nieuwe website past bij de ontwikkeling die Ingrado doormaakt. Onze kernwaarden bevlogen, voortvarend en verbindend brengen we met deze website beter tot uitdrukking. De inhoud is altijd al goed geweest, maar de weg er naartoe is nu duidelijker en sneller. De website is meer servicegericht zou je kunnen zeggen. Daarom heeft de zoekfunctie nu ook zo'n centrale plek gekregen.'

Welke voordelen biedt de nieuwe site nog meer?

'Ik vind de website in de eerste plaats een open en transparante uitstraling hebben. Echt uitnodigend. En tegelijkertijd professioneler, je ziet sneller waar het om draait. Waar we ons voor inzetten. Waar we van zijn (en niet van zijn).

'Verder hoop ik dat je als bezoeker echt het gevoel krijgt dat er wordt meegedacht. Zoekresultaten, artikelen en instrumenten staan in een rijke context van inhoud die direct met dat onderwerp te maken heeft. Inhoud staat niet op zichzelf maar heeft een relatie met andere onderwerpen die te maken hebben met het recht op onderwijs en ontwikkeling. Dat vind ik echt een grote stap vooruit.

'Wat ook nieuw is, is 'Mijn Ingrado'. Dat straalt uit dat het echt voor jou is. Een website waar je je gezien voelt. Het gaat er niet om wat wij als organisatie in de etalage zetten, het gaat erom hoe we jou het beste kunnen helpen. Waar ben jij naar op zoek? Waar kunnen we je nog mee helpen? Is dit misschien interessant voor jou?'

Wat voor gebruiker had Ingrado in gedachten bij het ontwerpen van de nieuwe site?

'In de eerste plaats natuurlijk onze leden. Daarnaast eigenlijk iedereen die direct of indirect is betrokken bij het beschermen van het recht op onderwijs en ontwikkeling. Dat betekent dat het ook begrijpelijk moet zijn voor, bij wijze van spreken, een buurvrouw die zich erover verbaast dat een jongere in de buurt de hele tijd op straat is en niet op school. Die moet bij ons ook iets kunnen vinden. Wat de regels zijn, maar zeker ook wat je mag verwachten van een gemeente of een school rond schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.'

'Ingrado heeft een site gekregen met veel mogelijkheden'

Mariette Boon is art-director bij DDK in Utrecht en stuurt daar het creatieve team aan. In de aanloop naar de lancering van de vernieuwde website ontwierp ze voor Ingrado de nieuwe huisstijl.

Wat was de vraag van Ingrado waarmee DDK aan de slag ging met de huisstijl?

'Ingrado is er voor de jongere. Het beschermen van het recht op onderwijs en ontwikkeling gaat over jongeren in hun kracht zetten. Bovendien maakt Ingrado een ontwikkeling door naar een kennispartner. Dat wilde Ingrado terugzien in de nieuwe huisstijl. Dus hebben we een krachtig lettertype gekozen. Echt één waardoor 'Ingrado' staat als een huis. Zeker in de hoofdkleur rood die meteen je aandacht trekt.

'Daarnaast vormen Ingrado, haar leden en haar partners ook een vangnet voor jongeren als dat nodig is. Dat ondersteunen, opvangen, zie je terug in de manier waarop de letter g in Ingrado is vormgegeven. En je kunt in het losse boogje ook een glimlach zien. Positiviteit.'

Wat zien we verder terug van jullie werk in de nieuwe website?

'Ingrado heeft een site gekregen met veel mogelijkheden. Dan is het belangrijk om bezoekers te helpen om de weg te vinden. Dus moeten pagina-indeling, teksten, knoppen, de gebruiker op een logische manier zo snel mogelijk bij de informatie brengen die hij zoekt. De 'reis' van de bezoeker moet zo soepel mogelijk verlopen.

'En dan is er natuurlijk nog de 'beeldtaal' van de website. Wat voor soort beelden kies je om het 'Ingrado-gevoel' over te brengen? Ook hier viel de keuze op beelden van jongeren die kracht uitstralen. Die beelden mogen ook best een beetje plek innemen. Het zijn tenslotte de jongeren die centraal staan.'

*'Wensen veranderen,
gebruik verandert.
Samen maken we de
website steeds beter'*

*De meest complete
en actuele
opleiding voor
leerplichtambtenaren
en medewerkers RMC*

Leergang Leerplicht/RMC

Module 1: Wet- en regelgeving, start 16 september 2021

Module 2: Het netwerk in beeld, start januari 2022

Module 3: Methodisch handelen, start 8 april 2021 (online)

De modules kunnen in willekeurige volgorde worden gevolgd.

Wanneer u alle onderdelen van de Leergang met een voldoende resultaat heeft afgesloten ontvangt u een diploma.

Leerplicht basisopleiding

start 9 april 2021 (online)

BOA PHB Domein III

diverse data in maart en april 2021 (online),
module 1 en 2 ook als zelfstudie te volgen

check spv.nu

Leerplicht én welzijn inzichtelijk

Leerplichttaken gaan verder dan het uitvoeren van de wet. Het welzijn van alle jongeren staat voorop.

LeerSaam biedt een complete oplossing voor het snel afhandelen van de administratie rond onderwijsprocessen. Het maakt leerplicht én welzijn inzichtelijk. Zo kom je tot structurele oplossingen voor de jongeren binnen de regio.

- Leerplichtadministratie
- Vrijstellingen en ontheffingen
- Leerlingenvervoer
- Verzuim
- Kwetsbare jongeren begeleiden
- Managementinformatie

De voordelen van LeerSaam

- LeerSaam beschikt over slimme koppelingen met DUO en Suwinet.
- Met één druk op de knop de verplichte rapportages uitdraaien levert veel tijdswinst op.
- Leerlingenverzuim staat vaak niet op zich. LeerSaam creëert overzicht. Zo voorkom je dat trajecten elkaar doorkruisen. Eén gezin, één plan.

- Wij kunnen LeerSaam snel implementeren. We migreren de omgeving op het moment dat het jouw gemeente uitkomt.

Meer weten?

Neem contact met ons op. Een vrijblijvende demonstratie is ook mogelijk. Of kijk voor meer informatie op onze website.

Dankzij LeerSaam hebben wij meer overzicht gekregen en is ons veel administratie uit handen genomen. Hierdoor hebben wij meer tijd voor onze klanten!

Jaap Zuiderduijn
Leerplichtambtenaar gemeente Urk

Vivian Stromofsky
leersaam@lostlemon.nl
085 489 8888

www.lostlemon.nl/leersaam

ISO 9001 | ISO 27001 | NEN 7510:2017

**Werk maken
van de aanpak
jeugdwerkloosheid.**

Tuist nu!

Ingrado